

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2109 / 96

בפני: כבוד המשנה לנשיא ש' לוין
כבוד השופט א' גולדברג
כבוד השופט י' קדמי

המערער: אל עביד סולימאן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דין בית המשפט המחוזי
בבאר-שבע מיום 19.2.96 בת.פ. 76/93
שניתן על ידי כבוד השופטים: ג. גלעדי,
צ. סגל ונ. הנדל

תאריך הישיבה: כ"ז באלול תשמ"ו (11.9.96)

בשם המערער: עו"ד אביגדור פלדמן

בשם המשיבה: עו"ד נאוה בן אור, עו"ד חובב ארצי
ועו"ד זאב למפ

פסק-דין

השופט א' גולדברג:

1. המנוחה חנית קיקוס ז"ל (להלן: המנוחה), שהיתה כבת שבע-עשרה במותה, התגוררה באופקים. ביום 10.6.93 יצאה המנוחה מביתה כדי להשתתף בחגיגת יום הולדת של חברה, אורן כהן, בביתו בבאר שבע. לקראת האירוע קנתה המנוחה מצית וחולצה כדי לתתם מתנה לחברה. בצאתה לדרך לקחה עמה את המתנות בשקית ניילון. סמוך לשעה 19:45 הגיעה לתחנת "טרמפים" שבפאתי אופקים, הנמצאת ליד תחנת אוטובוס הנוסע לבאר שבע. בשעה 20:10 נראתה המנוחה עומדת לבדה בתחנת ה"טרמפים", לאחר שנמנעה מלעלות לאוטובוס שהגיע קודם לכן לתחנתו. היתה זו הפעם האחרונה שהמנוחה נראתה בחיים. מאז לא נודעו

עקבותיה, עד שנתגלה שלד גופתה, כעבור שנתיים ימים, בתוך בור (תא ביקורת) סמוך לנאות חצרים שבפאתי באר שבע. את הבור כיסה מכסה בטון שמשקלו 10-20 ק"ג.

2. המערער, כבן 44 שנה, הוא תושב העיירה רהט שלייד באר שבע, נשוי ואב לילדים. בתקופה בה נעלמה המנוחה עבד המערער במזבלת "דודאים" (להלן: המזבלה), הנמצאת ליד הדרך הראשית, בין אופקים לבאר שבע. תפקידו היה לדחוף וליישר את האשפה המובאת במשאיות למזבלה, ולכסותה באדמה. כל זאת בעזרת שופלדוזר שהפעיל. את עבודתו היה המערער מתחיל בחצות הלילה ואת משמרתו היה מסיים בשעה 6 בבוקר. לעבודה היה מגיע בבגדי עבודה, כשהוא נוהג במכונית של מעסיקו.

3. ביום 18.6.93, שבוע לאחר היעלמה של המנוחה, נעצר המערער. השתלשלות הדברים עד למעצרו היתה, כי מסעוד אזולאי, אחד מנהגי המשאיות המביאות אשפה למזבלה, סיפר למשטרה כי ביום 10.6.93 (יום היעלמה של המנוחה) הוא הגיע עם משאיתו למזבלה סמוך לשעה 23:45 ומצא את שער הכניסה נעול. הוא המתין עד ששומר המזבלה, מוחמד בחרי שחדה (להלן: שחדה) פתח את השער בשעה 00:05. כשנכנס, אמר לו שחדה כי לכשיגיע לבור של המזבלה, בו שופכים את האשפה, יאמר למערער, הנמצא שם, לחזור ולקחת את השופלדוזר. כשהגיע אזולאי לבור מצא את המערער יושב במכונית של מעבידו. כששאל את המערער לפרט מעשיו במקום בלי השופלדוזר, ואם "אינו יכול יום אחד, לא להריח את הזבל", ענה לו המערער כי שחדה מקיים יחסי מין עם בחורה בצריף השומר, והוא אינו רוצה להפריע לו.

למחרת, ראה אזולאי ניידת משטרה ליד ביתה של המנוחה, ונודע לו שהיא נעלמה. הוא נזכר בשיחתו עם המערער, והעלה בדעתו את האפשרות כי המנוחה היא הבחורה עליה דיבר המערער. לפיכך פנה למשטרה וסיפר על שיחתו עם המערער.

ביום 13.6.93 שוב הגיע אזולאי עם משאיתו למזבלה, ובשיחה שהתפתחה בין נהגי המשאיות ובין עובדים במזבלה, על היעלמה של המנוחה, הפטיר המערער משפט, אותו פירש אזולאי כמרמז על כך שהמנוחה נמצאת בזבל. גם על כך סיפר אזולאי למשטרה.

4. נוכח דבריו של אזולאי נפל החשד על שחדה כמי שקשור בהיעלמה של המנוחה. לפיכך החליטה המשטרה לחקור את המערער על הידוע לו.

בחקירתו הראשונה ביום 18.6.93 אמר המערער כי שחדה "אף פעם לא הביא בחורה לאתר", וכן הכחיש כי אמר פעם אחרת. המערער גם הכחיש כי השתתף בשיחה עם נהגי המשאיות על היעלמה של המנוחה. לשאלת החוקר מה היה סדר יומו בתאריך 10.6.93, השיב כי שהה כל אותו יום בביתו עד שיצא לעבודה בשעות הערב.

5. גם שחדה, שנעצר, הכחיש בחקירתו כי קיים יחסי מין עם בחורה במזבלה ביום 10.6.93. אולם סיפר כי באותו יום הגיע המערער, שלא כמנהגו, למזבלה בשעה 22:30 במכוניתו הפרטית, ואמר לו כי הוא הולך לבדוק את כמות האשפה שנמצאת. המערער שהה זמן קצר במקום, שטף את מכוניתו, ויצא, באומרו כי יחזור לעבודתו כרגיל. לדברי שחדה היה ביקור זה יוצא דופן. שכן, המערער מתחיל את עבודתו רק בחצות הלילה, ואין לו מה לעשות במקום קודם לכן, כשמשאיות האשפה לא פורקות לפני חצות את האשפה שהן מביאות. ולא זו בלבד, אלא שהמערער הגיע במכוניתו הפרטית, כשכרגיל הוא בא לעבודה במכונית של מעבידו.

בשלב זה הוחלט לעצור את המערער.

ביום 20.6.93 וביום 21.6.93 נחקר המערער והוא דבק בגירסתו כי ביום 10.6.93 הגיע לעבודה כרגיל. על פי הגירסה שמסר, הוא ישן בביתו עד שעה 22:00, אכל ארוחת ערב, צפה בטלוויזיה ויצא לעבודתו בסביבות השעה 23:00 (ת55).

6. בתאריך 22.6.93 בשעה 17:00 הוכנס מדובב לתאו של המערער. המדובב, ערבי גם הוא, הציג עצמו בפני המערער (לאחר שהוכה על ידי השוטרים לעיני המערער כדי ליצור אמינות לסיפור הכיסוי שלו), כמי שנתפס בעת שניסה לגנוב רכב.

במהלך שיחתו עם המדובב הודה המערער כי אסף בחורה במכוניתו, אנס אותה וזרק אותה. אחרי כן גם הודה, לא אחת, בפני חוקריו באינוסה ורציחתה של המנוחה, ואף שיחזר פעמיים את מעשיו. לאחר שביקר אותו עורך דינו דאז בבית המעצר, אמר אמנם המערער לחוקרים כי הודה בפניהם בשקר. אולם לא חלף זמן רב והמערער שב והודה בעבירות שיוחסו לו.

7. הודיית המערער הביאה את התביעה להגיש כתב אישום נגד המערער באשמת אונס המנוחה ורציחתה. בית המשפט קמא הכריע, ברוב דעות, להרשיע את המערער בעבירות שבכתב האישום, והמערער עירער לבית משפט זה על הרשעתו.

טרם שנשמע הערעור נתגלה ביום 11.6.95 שלד גופתה של אישה צעירה בבור שליד נאות חצרים, ונתעורר חשדם של אנשי המשטרה כי מדובר בגופת המנוחה. בדיקות ד.נ.א. אכן אושרו בוודאות כי השלד הוא של המנוחה. לפיכך הסכימו בעלי הדין כי הדיון יוחזר לבית המשפט קמא לשם גביית ראיות חדשות. בניסיונות שהובאו לידיעתו, החליט בית משפט זה לבטל את פסק דינו של בית המשפט קמא, ולהחזיר אליו את הדיון, כדי שיגבה ראיות נוספות שנאספו לאחר מציאת הגופה, על אלה שהוגשו בשלב הראשון של המשפט, ויתן פסק דין חדש.

8. משהוחזר התיק לבית המשפט קמא הוגשו בפניו ראיות נוספות הקשורות במציאת הגופה, ובתוצאות השוואתם של סיבים שנמצאו במכוניתו של המערער עם בגדי המנוחה שנמצאו על השלד. כמו כן הוגשו תמלילים מעודכנים, שנערכו על ידי התביעה, של שיחות שקיים המערער עם המדובב, אשר שימשו ראיה בשלב הראשון של המשפט.

9. בפסק הדין השני הורשע המערער ברוב דעותיהם של אותם שופטים (סגן הנשיא גלעדי והשופט סגל) שהרשיעוהו בפסק הדין הראשון, נגד דעתו החולקת של השופט הנדל. שופט המיעוט, אשר סבר בפסק הדין הראשון כי יש לזכות את המערער מחמת הספק, היה נחרץ, בפסק הדין השני, כי יש לזכותו זיכוי מוחלט.

10. טרם שנפרט את נימוקי השופטים בבית המשפט קמא, נציין מספר עובדות המבהירות את עמדתם.

המקום בו נמצאה גופת המנוחה (כשמונה-עשרה ק"מ מהמזבלה), אינו אחד משני המקומות עליהם הצביע המערער בחקירותיו במשטרה, כמקום בו השליך את גופתה. בהודאתו הראשונה ביום 22.6.93 בשעה 22:30 מסר כי השליך את גופת הנערה ליד גשרון סמוך לשדה תימן, אשר על כביש אופקים - באר שבע, כ-8 ק"מ מבאר שבע, ולשם הוביל את השוטרים לאחר התוודותו. בהמשך חקירתו, ביום 23.6.93 בסביבות הצהריים, שינה המערער את טעמו ומסר כי השליך את גופת הנערה במזבלה, ובכך נתן הסבר לביקורו יוצא הדופן במזבלה בלילה בו נעלמה המנוחה. בגירסה זו דבק המערער בכל ההודאות שנתן לאחר מכן.

כשהובא המערער ביום 23.6.93 לבית משפט השלום להארכת מעצרו (טרם שמסר את גירסתו על הטמנת הגופה במזבלה), אמר לשופטת: "זה לא נכון. אני מרגיש לא טוב. אני אומר שכבר נשברה הצלחת. זה נכון שאני הודיתי שרצחתי ואנסתי את חנית קיקוס. אין לי מה להגיד מעבר לכך".

לאחר שהוארך מעצרו פגש המערער בבית המשפט את אמו ואחותו, וצעק לעברן: "סיפרתי להם הכל

תעזבו אותי".

בשלב המנוחה שנמצא בבור, חסרו עצמות האגן והחוליות התחתונות של עמוד השדרה, וכן לא נמצאו רוב עצמות הגפיים התחתונות. יום לאחר מציאת השלד נמצאו בבור חלקי שלד נוספים, הכוללים את עצמות הפיקה וכף רגל שמאל, המתאימים לקטעי השלד של המנוחה. על פלג גופה העליון של המנוחה נמצאו חולצתה וחזייתה, ואילו נעליה, מכנסיה ותחתוניה לא נמצאו בבור.

11. בפסק דינו סוקר סגן הנשיא גלעדי את הראיות שהביאוהו בפסק הדין הראשון להרשיע את המערער באיננו וברצח המנוחה: הודיית המערער בפני המדובב; שני שיחזורים בהם תאר את מעשיו וגם הודה, בהם, ללא סייג, בביצוע העבירות; הודייתו בבית משפט השלום בעת הדיון בהארכת מעצרו; הודייתו בפני אמו ואחותו; וכן התוודותו במספר הודאות שמסר במשטרה. כל זאת כשהמערער לא טען בשום שלב כי הופעל עליו לחץ בעת מסירת ההודאות, או כי מסרן שלא מרצונו הטוב והחפשי. כן היו מצויות ראיות המגיעות לכדי סיוע להודייתו, שהעיקרית שבהן היתה הופעתו, יוצאת הדופן, של המערער במזבלה בשעה 22:30 בלילה בו נעלמה המנוחה. לדברי המערער הוא הביא עמו אז במכוניתו הפרטית את גופת המנוחה, השליך אותה במקום שפיכת האשפה וכיסה אותה. עדותו של שחדה על ביקור המערער במזבלה באותו יום ובאותה שעה, "היתה ראיית סיוע כבדת משקל". ראיית סיוע נוספת היתה העובדה שהמערער "תאר את החורשה בצד הכביש בה אנס את המנוחה, ותיאור זה היה נכון ליום המקרה, אם כי זמן קצר לאחר מכן שונה המקום, בעקבות עבודות שנעשו בו". ראיות סיוע נוספות, אם כי משניות, היו תיאור המערער את המנוחה. הדין לא חייב אמנם כי תמצא ראיית סיוע להודיה, אולם היא נדרשה עקב "הקשיים שהתלוו לתיק זה", ביניהם אי מציאת הגופה, וכן נוכח הטענה שהמערער "מפגר בשכלו ומסר את הודאותיו, כדי לרצות את חוקרי המשטרה וכן העובדה שלא נמצאה כל ראייה אובייקטיבית הקושרת את הנאשם למנוחה".

עתה, מציין סגן הנשיא גלעדי, מצוייה ראייה על מציאת הגופה. בכך לא רק שנפתרה שאלת מותה של המנוחה, "אלא נוספו לבית המשפט ראיות בעלות משמעות רבה". בהקשר לכך מצויות, לדעתו, שתי אפשרויות. האחת, כי המערער אינו קשור לפרשת רציחתה של המנוחה, והוא לא ידע את מקום הטמנתה, וציין את המזבלה כמקום בו השליך את הגופה, "כי זה המקום בו עבד... באותה תקופה". האפשרות השניה, כי המערער מסר הודיית אמת כי "גרם למותה של המנוחה, כפי שהודה, במהלך חקירתו והוא גם ידע את מקום הנחת גופת המנוחה, אולם שיקר לשוטרים, כאשר נקב באתר הדודאים במקום בו נמצאת הגופה".

לדעת סגן הנשיא גלעדי, אין ספק "שהגופה, כאשר הוכנסה לבור, היתה גופה שלמה והיה זה זמן קצר ביותר לאחר הרצח". ניתן להניח כי "מים זורמים (כגון מי גשמים) או בעלי חיים, שנכנסו מפתח כלשהו (לא מפתח הבור הנדון, שהיה סגור), גרמו להעלמות העצמות [של פלג הגוף התחתון] מהמקום". כן יש להסיק מסקנה כמעט ודאית "שכאשר הושלכה הגופה לתוך אותו בור, היה פלג גופה התחתון של המנוחה עירום". שכן, נמצאו "עצמות כף רגלה השמאלית של המנוחה, ללא הנעל שעליה ולא נמצאו המכנסים והתחתונים שהיו על פלג גופה התחתון של המנוחה". העובדה ששני הפריטים גם יחד - המכנסים והתחתונים - לא נמצאו במקום, מחזקת את המסקנה "ששניהם לא היו על גופת המנוחה, בעת שהושמה בבור. אם פריט אחד מהשניים הנ"ל, היה נמצא במקום, ופריט אחר, לא היה נמצא, ניתן היה אולי לתרץ זאת, בגורם אחר, שלא קשור באדם שהשליך את הגופה לבור, אולם, העובדה ששני הפריטים גם יחד לא נמצאו, אינה יכולה להיות מקרית, והיא מצביעה על כך, שפריטים אלה לא היו על גופת המנוחה, כאשר הגופה הושמה או הושלכה לבור". מכאן, שהמנוחה נאנסה לפני שנרצחה, או שנעשה בגופה מעשה מיני אחר, וזאת לא במקום בו נמצא הבור, אלא במקום אחר. ש"אחרת היו התחתונים והמכנסים נמצאים בסביבה הקרובה, אפילו, אם לא היו על גופת המנוחה".

הראיה העיקרית, והיא הודיית המערער באיננו וברצח, היתה, לדברי סגן הנשיא גלעדי, בדיון הראשון, "והיא נשארה מוצקה גם אם שונו משפטים שלמים בתמלילים, בדיון השני". מהראיות לא עולה כי המערער רק התפאר בפני המדובב במעשים שלא עשה, והוא חזר על הודייתו גם בחקירתו. אין גם לקבל את הטענה כי המערער הודה בפני המדובב כדי להתפאר בפניו, ואילו בחקירתו הודה מתוך פחד מאנשי מרות וכדי לרצותם. המערער מסר בהודאותיו כי אסף את הבחורה בצומת גילת, כשידוע הוא כי המנוחה התכוונה לנסוע בטרמפ מאופקים לבאר שבע. "יתכן מאוד, שהמנוחה השיגה טרמפ רק עד צומת גילת, המצוי כ-4 ק"מ מאופקים, ושם המתינה לטרמפ נוסף עד באר-שבע. ידוע כי המנוחה ביקשה להגיע לבאר שבע, והמערער מסר כי כך אמרה לו הבחורה שאסף לרכבו. בתום השיחזור שעשה הוחזר המערער לתאו, ומשיחתו עם המדובב ניתן להסיק כי היתה לו סיבה שלא לגלות לחוקרים את מקום המצא הגופה, וכי היא לא תתגלה. "המסקנה היא, שמציאת הגופה היתה גורמת לגילוי עובדה עוד יותר נוראה (מבחינת הנאשם), מאשר העובדה שהודה". הודיית המערער מכילה "סיפור מפורט של כל פרטי המקרה מההתחלה ועד לסיום". במהלך השיחזור וכן בעת גביית הודאותיו פרץ המערער בבכי. "אדם בן 43, שפורץ בבכי, באמצע סיפור שהוא מספר, הדבר מצביע בדרך כלל, על התרגשות רבה מאד, הקשורה בהזכרות בעובדות אותן הוא מספר". הוא גם "רעד וסבל מתופעות פיסיולוגיות אחרות (כאבי בטן)... תופעות... [ש]קורות, כאשר אדם נזכר בחוויה קשה שאותה חווה. תופעות אלה, מראות, בדרך כלל, שהעובדות שאותן מספר, בזמן שפורץ בבכי, או מופיע רעד, עובדות נכונות הן שהמספר חווה אותן". אף שחזר בו מן ההודיה לאחר ביקור עורך דין אצלו, שב המערער והודה בביצוע

העבירות. בשיחזור, שהוסרט, נראה המערער נינוח, יחסית. הוא דיבר כמשיח לפי תומו, ומספר סיפור שחווה אותו. "הנאשם הוא אדם פשוט, ולפי טענת הסניגור, אף מפגר. לא יתכן שאדם פשוט כל כך, ידמיין תיאורים וימציא אמירות כאלה, המצביעות על מצב נפשי קשה וחרטה, אם אין להן בסיס עובדתי".

אשר לטענה כי אין לתת משקל להודיה, כיוון שהמערער מפגר בשכלו, ולפיכך אמר לחוקריו, שהם בעלי סמכות, את שרצו לשמוע, אמר סגן הנשיא גלעדי כי ספק הוא אם המערער אכן סובל מפיגור כלשהו. "אבל היות והמומחים היו בדעה שהנאשם סובל מפיגור, אני מאמץ את דעתו של ד"ר שפיק מסאלחה, הפסיכולוג הקליני, שהובא כעד הזמה, מטעם המדינה, ואני קובע כי שוכנעתי שהנאשם אינו סובל מפיגור אורגני [כדעת שני מומחי ההגנה] ולכל היותר הוא סובל מפיגור סביבתי", שמשמעותו כי "בשל העדר גירויים המפתחים את החשיבה והאישיות, חל עיכוב בהתפתחות אותו אדם... ואם יקבל טיפול, העשרה, הדרכה ולימוד, יוכל להתקדם, בהתאם ליכולת השכלית שלו". מן הראיות עולה כי המערער גם "איננו כנוע לכל אדם וגם לא על מי שעולה עליו, או שהנאשם מרגיש שהוא נחות ממנו", "ואיננו האדם שבגלל מצבו השכלי, יודה במעשים שלא עשה, גם בהיותו בפני איש מרות". ואפילו כך, הרי שהודייתו הראשונה לא היתה בפני איש מרות, אלא בפני המדובב, צעיר מן המערער, שמבחינתו של המערער הוא עבריין שנתפס בעת גניבת מכונית. סימני ההתרגשות שהופיעו אצל המערער, פעמים רבות, בכללן בעת שהובא לבית משפט השלום להארכת מעצרו, כל אימת ש"נדרש לשחזר את מעשיו ביום המקרה, או כאשר נדרש לספר על מעשיו, או להתייחס לחשדות המשטרה, גם הם מחזקים את המסקנה, שהודאות הנאשם במשטרה היו הודאות אמת, והנאשם לא הודה במה שלא עשה". גם ההתרשמות מהמערער היא כי "איננו עלה נידף, המתכופף לכל רוח מצויה, והעונה, כפי שמצפים ממנו. הנאשם יודע לעמוד על שלו, להכחיש דברים שאיננו מודה בהן (כך!), הנאשם, עמד בחקירה נגדית יסודית, של סגן פרקליט המחוז, לא נשבר, לא הודה, במה שבא-כוח המדינה רצה שיודה, ולא ניסה לרצות את התובע".

מבחינת ההגיון הפנימי של ההודיה, אמר סגן הנשיא גלעדי, "יש בה הגיון וסיפור שלם של הסתככות שהנאשם נקלע לה וחיפש פתרונות כדי להיחלץ ממנה". אולם, "כפי שכתבתי בהכרעת הדין הראשונה, החלטתי שבתיק קשה, מורכב ומסובך זה, לא אסתפק ב'דבר מה' נוסף ואם לא תמצא ראיית סיוע... לא יורשע הנאשם". לעניין הסיוע, לא איבדה עדותו של שחדה "מחשיבותה כראיית סיוע, גם אם גופת המנוחה נמצאה במקום אחר". על פי עדותו המהימנת של שחדה, נכנס המערער למזבלה עם מכוניתו הפרטית, השתהה שם כרבע שעה, חזר משם, הלך לכון הברז ומשם שמע שחדה רעש של זרימת מים. לאחר מכן יצא המערער מהמזבלה וחזר לעבודתו סמוך לחצות הלילה. במשטרה אישר המערער כי אכן היה אותו יום במזבלה, לפני שבא לעבודה, ואילו בעדותו הכחיש זאת. "כמובן, שמשקלה של ראייה זו, כראיית סיוע קטן הרבה יותר ממשקלה של אותה ראייה, לו גופת המנוחה היתה נמצאת באתר דודאים, אולם גם כך, בנסיבות המתוארות...

יש לראות בראיה זו ראיית סיוע כבדת משקל שכן היא מתייחסת להתנהגות חריגה של הנאשם, ביום המקרה, סמוך למקום היעלמה של המנוחה, התנהגות שהנאשם אינו נותן לה הסבר". "ראיית סיוע נוספת, היא העובדה שהנאשם ידע את מצבה של החורשה, ביום המקרה, חורשה, שעל פי גירסתו במשטרה, שם אנס את המנוחה". למרות העובדה שעד לעריכת השיחזור שונה מצב החורשה ובוצעו בה עבודות חפירה, ידע המערער לתאר במדוייק את מצבה ביום המקרה. כל זאת, כשלבדבריו בעדותו אף פעם לא היה בחורשה זו. ראיית סיוע נוספת היא "העובדה שהגופה נמצאה במצב המעיד, שבוצע במנוחה אונס, או מעשה מיני אחר, לפני שנרצחה", שכן לא נמצאו בקירבת גופתה המכנסיים והתחתונים שלבשה המנוחה ביום היעלמה. ראיית סיוע נוספת היא שהמערער ידע לציין עובדה נכונה כי המנוחה לא היתה בתולה. כן ידע המערער לומר בהודייתו כי המנוחה עישנה סיגריה במכונית, ומיזמינה עולה כי אכן נהגה לעשן. גם שקריו של המערער מהווים סיוע. הוא שיקר בעדותו בנושאים מהותיים כשאמר כי לא ביקר במזבלה ביום בו נעלמה המנוחה, לפני שבא לעבודה; וכן כשהכחיש בעדותו כי התוודה בפני המדובב, למרות שגם עורך דינו הציג בפניו כי שמע את דברי ההודיה.

על המסקנה שיש להסיק מכך שגופת המנוחה נמצאה בבור בנאות חצרים, אמר סגן הנשיא גלעדי:

"...יש לציין, שאין בפנינו כל ראיה (גם לא בהודאות הנאשם במשטרה) כיצד ומתי הובאה גופת המנוחה, לבור בו נמצאה. כמובן, שאין בפנינו כל ראיה, על ידי מי הובאה הגופה לאותו בור.

בהנחה, שהודאות הנאשם במשטרה, הן נכונות ויש לתת להם (צ"ל: להן) את מלוא משקל המהימנות, היינו שהנאשם הוא שאנס והרג את המנוחה. ישנן שתי אפשרויות:

האחת, שהנאשם הביא את המנוחה, לאתר דודאים בלילה שבו קופדו חייה, ולאחר מכן, בשלב כלשהו, העביר הנאשם את הגופה, מאתר דודאים, למקום, שהנאשם חשב שהוא בטוח יותר, מבחינה זו שהגופה לא תתגלה....

בהקשר לכך, יש לציין כי הנאשם נעצר רק ב- 18.6.93, היינו שמונה ימים לאחר היעלמות גופת המנוחה, והיה לו מספיק זמן, לתמרן, ולהעביר את הגופה.

האפשרות השניה, שהנאשם, מיד לאחר שהרג את המנוחה, הביא אותה לאותו מקום, והניחה בבור שבו נמצאה, כעבור שנתיים, ולחוקריו סיפר הנאשם בכוונה, שהמנוחה באתר דודאים, כדי שלא ימצאוה...

כאן המקום להזכיר, שהמנוחה החזיקה בידה שקית ניילון, שבה היו המתנות, שקנתה לחברה. שקית זו, לא נמצאה בבור... עובדה זו יכולה להביא למסקנה אפשרית שאותו בור... **איננו המקום הראשון**, שבו הונחה הגופה...

...גם מכנסיה ותחתוניה וכן נעליה של המנוחה לא נמצאו ליד הגופה או בסביבתה... עובדה זו, מחזקת את המסקנה, שהבור... איננו המקום הראשון בו הונחה הגופה...

קיימת גם אפשרות אחרת: היות והמנוחה נאנסה לפני שנרצחה, יתכן מאד, שמכנסיה ותחתוניה הורדו ממנה. כדי להסיר לחלוטין את מכנסיה

הג'ינס (שהם בדרך כלל מכנסים צרים, במיוחד אצל נערות), היה צורך להסיר גם את הנעלים... תתכן האפשרות, שהמנוחה הובלה במכונית, על ידי הרוצח, כאשר פלג גופה התחתון עירום ורגליה יחפות ובמצב זה, הונחה גופתה בבור, וכך היא נמצאה וללא פריטים אלה, שכנראה נזרקו במקום אחר.

אם המנוחה היתה נרצחת בשעה שבגדיה עליה, קשה להעלות על הדעת, שמישהו היה מסיר את בגדיה מגופה, לאחר שכבר לא היתה בין החיים...

אולי היא לא מתה מיד מהמכות שניתנו לה, ויתכן שרק איבדה את הכרתה בשלב הראשון, אבל במצב זה, כבר לא היתה יכולה ללבוש את בגדיה. וכך, ככל הנראה, היא הובלה, מהמקום בו נאנסה.

אני ער לעובדה, שלגבי המסקנות הנ"ל, אין בפנינו ראיות ישירות והמסקנות מוסקות מתוך הראיות הנסיבתיות שיש בפנינו.

אולם, כאשר בודקים את דברי הנאשם במשטרה, מוצאים גם אישור למסקנות אלה.

ראשית, הנאשם אמר למדובב, מספר פעמים, שגופת המנוחה לא תמצא...

דברים אלה של הנאשם (שצוטטו בהכרעת הדין מתוך שיחתו של המערער עם המדובב - א.ג.), יוצרים חשד כבד ביותר, שהנאשם ידע היטב איפה הגופה והחליט לא לגלות את מקום המצאה, כדי שהגופה לא תמצא.

בא כוח המדינה, העלה אפשרות, שמא הנאשם התעלל בגוף המנוחה, כאשר עוד היתה בחיים, ועל כן, לא רצה שתמצא הגופה, כדי שעקבות ההתעללות לא יתגלו. זו בהחלט אפשרות, אבל אין לומר שזו האפשרות היחידה.

...אם מקום מציאת הגופה, אינו סותר את דברי הנאשם בהודאתו וניתן ליישב מקום זה, עם דברי הנאשם במשטרה, האם יהיה זה מוצדק, לבטל את כל הודאותיו של הנאשם במשטרה, הודאות שניתן להם מלוא המשקל ונמצא להן גם סיוע? חושבני שאין הדבר כך".

מכך שהמערער אמר למדובב מספר פעמים כי הגופה לא תמצא, כי הוא פוחד שהיא תמצא, וכי הוא פוחד לומר את המקום האמיתי בו נמצאת הגופה, יש להסיק, לדעת סגן הנשיא גלעדי, כי למערער היתה "סיבה טובה לפחד לומר את המקום בו נמצאת הגופה ולכן גם ידע לומר, בבטחון שהגופה לא תמצא", הסיבות לכך יכולות להיות שונות, ואין צורך כי ייקבע ממצא בנושא זה.

בסיום פסק דינו אמר סגן הנשיא גלעדי:

"היום, כאשר יש בפנינו ראיות שהגופה נמצאה במקום אחר, יש משנה חשיבות לדברי הנאשם, שאז כיסה אותה בנירות, כי חשב להעבירה למקום אחר. כאשר דברים אלה מצטרפים לדברי הנאשם האחרים, המצוטטים לעיל, שהגופה לא תמצא, המסקנה היא, שהנאשם העביר את הגופה, מאוחר יותר, לבור בו נמצאה. הרי הנאשם נעצר רק

ב18.6.93-, היינו שמונה ימים לאחר המקרה, והיה לו, איפוא, מספיק זמן, להעביר את הגופה. ככל הנראה, לא היה נוח לנאשם, שהגופה תשאר במקום שהוא עובד, שכן, אם תמצא הגופה על ידי מאן דהוא, יהיה קל למשטרה, לקשור את הנאשם למקרה, שהרי מספר העובדים באתר האשפה בדודאים, מועט.

מהדברים הנ"ל של הנאשם, **שהוא** תכנן להעביר את הגופה למקום אחר **והוא** ידע שהגופה לא תמצא באתר הדודאים, למרות שאמר לחוקרים ששם הגופה, ניתן להסיק שהנאשם עצמו העביר את הגופה, מאתר הדודאים למקום בו היא נמצאה, מה גם שהנאשם עצמו, אמר למדובב, מצוטט לעיל, שבור הוא מקום טוב להחביא גופה.

זאת ועוד, בדו"ח זכרון הדברים (מוצג נ49), כתב רס"ר עאקף אלהזייל, כי ביום 23.6.93 הוא לקח את הנאשם לאתר דודאים, כדי שיצביע על המקום המדויק בו נמצאת הגופה וכך נכתב בדו"ח: 'והעצור סוליאמן הצביע לנו על המקום שבו הגופה. המשכנו בחיפוש באתר, ביחד עם העצור **והעצור בדק שקיות ובגדים** שנמצאים על מנת להשוות אותם... לציין **שבכל מהלך שהוא רואה שקית**, ניגש לבדוק בעצמו... לציין שכל או מדי פעם מגלה התרגשות רבה וצועק: מה עשיתי ולמה עשיתי לה כך הייתי מת יותר טוב'.

העובדה שהנאשם ניגש לבדוק **שקיות ובגדים** באתר דודאים, מראה, כי הוא ידע היטב שהשקית שהייתה בידי המנוחה וכן מכנסיה ותחתוניה, היו שם.

הוא לא חיפש דברים אחרים, כיון שידע שגופתה איננה שם. ומדוע ניגש לכל שקית ובגד? משום שיחד עם גופת המנוחה, זרק הנאשם גם את השקית שהייתה בידה (והכילה את המתנות לחברה) וכן זרק הנאשם את מכנסיה ותחתוניה, שלא נמצאו בבור הניקוז. אולם, לבור הניקוז, העביר הנאשם רק את גופת המנוחה ולכן בעת החיפושים באתר הדודאים, ניגש רק לשקיות ובגדים, כי הוא ידע שהגופה איננה שם.

מהנימוקים המפורטים לעיל, מסקנתי היא, שהמקום בו נמצאה הגופה, בור הניקוז, איננו מפחית מהמשקל שיש להעניק להודאות הנאשם במשטרה, בשחזורים, בפני שופטת השלום, בפני המדובב ובפני אשתו ואמו.

לאחר שנתתי את מלוא המשקל להודאות הנאשם מחוץ לכותלי בית המשפט ומצאתי ראיות סיוע להודאות אלה, המסקנה היא, שיש להרשיע את הנאשם, בעבירת אינוס ובעבירת רצח. הנאשם הודה בעבירת אלה מספר פעמים, בהודאותיו השונות במשטרה, כפי שפורט לעיל.

הנאשם גם ציין את המניע לרצח: הוא פחד שהמנוחה תתלונן עליו בקשר לאונס שביצע. העובדה שהנאשם מודה שרצה להשתיק לנצח את המנוחה, כדי שלא תתלונן עליו, היא הראיה שהחליט להורגה.

מכל מקום, הריגת המנוחה, עקב רצון הנאשם, להמלט מעונש, בקשר לעבירה אחרת שביצע, מיתר את הצורך להוכיח את ההחלטה להרוג, לאור הוראות סעיף 300 (א) (4) לחוק העונשין תשל"ז1977-.

אולם במקרה הנוכחי הוכחה גם ההחלטה להרוג, לאור דברי הנאשם, שהחליט להרוג את המנוחה, כדי שלא תתלונן.

איני סבור שהנאשם הרג את המנוחה, ע"י חניקה ביד אחת, בעודו נוהג בידו השנייה, כפי שתיאר באחת מהודאותיו במשטרה. נראה לי שהריגת המנוחה היתה ע"י מכות רבות שהנאשם הנחית על גופה, לאחר האונס, כפי שהנאשם עצמו תיאר במקום אחר...

כאן המקום לציין, שהנאשם הוא גבר גדול מימדים. המנוחה היתה נערה רזה.

לאחר האונס, היא היתה תשושה ומבוהלת והנאשם היכה אותה, מכות בידיים קמוצות, במצב בו היתה המנוחה, לאחר האונס, המכות שניתנו לה בידיים קמוצות, גרמו למותה.

הנאשם טען בהודאתו במשטרה, כי היה שתוי בעת המקרה. היותו שתוי, והבנתו - בשלב מאוחר - שהסתבך בעבירת אינוס, גרמו לו, לנהוג באלימות פראית שגרמה למות המנוחה.

את טענת האליבי של הנאשם שנתמכה ע"י עדות הנאשם ואשתו בבית-המשפט, דחיתי בהכרעת הדין הראשונה ואני דוחה אותה גם הפעם".

12. גם לדעת השופט סגל יש להתייחס "בספקנות מסויימת גם למסקנה בדבר היות הנאשם מפגר אפילו על רקע סביבתי, לא כל שכן, שהיה מקום לדחות הדיעה שהוא סובל מפיגור אורגני. אך בשל אותו בדל של הרהור וספק, הותרתי השערתי כטעונה סיוג, ואימצתי את מסקנת ד"ר מסאלחה". דהיינו, כי המערער "אמנם סובל מפיגור קל עד גבולי, אך זה פיגור קל על רקע סביבתי ולא על רקע אורגני, ובכל הקשור להבנה החברתית, נמצא הנאשם בתחום הנורמה".

על פי מסקנתו של השופט סגל הודה המערער בעבירות "מבלי לחשוף מטעמים השמורים עמו, את מקום המצא הגופה". יש לראות את הודייתו, הנסיגה ממנה והודיה חוזרת, "כתופעה מקובלת ומוכרת בקרב נאשמים המחליטים להודות בעבירה שביצעו" ובגדר "הודאה בשלבים". "המתווה הכללי של התוודות הנאשם **בפני המדובב**, היתה מערכת ראיות עצמאית שעמדה ועומדת לחלוטין בפני עצמה, והכילה נטיות או הדגשים מסויימים, שניתן היה למצוא לה מקבילים - אמנם לא תמיד מובלטים באותה מידה - במתווה הכללי הנוסף, העצמאי כשלעצמו, המצוי במערכת ההודאות המאוחרת של הנאשם **בפני החוקרים**... ובבית המשפט, בפני שופטת המעצרים". היו "שלושה, ויותר, סוגי התוודות - תחילה בפני המדובב, ומיד לאחר מכן בפני חוקריו, ולאחר מכן גם בפני שופטת המעצרים, ומיד לאחר מכן בפני אמו ואשתו בנוכחות חוקרי המשטרה".

גם לדעת השופט סגל צריכה התוספת הראייתית להודיית המערער להיות בנסיבות המקרה, מהותית יותר מ'דבר מה' ואולי אף להתקרב לכלל סיוע ממש. בהקשר לכך ציין, כי המערער ידע על השינויים שחלו בחורשה, שם ביצע, לדבריו, את האונס; ידע על השקית שהמנוחה החזיקה, למרות היותו "פרט מוכמן"; ידע כי המנוחה לא היתה בתולה; הוא גם ידע לומר כי גילה של המנוחה היה שמונה עשרה שנה; כן הופרך האליבי של המערער; המערער תיאר נכון את לבושה של המנוחה, ואמר כי לבשה חולצה ומכנסיים. אם כי משקלה של ראייה זו "לא יכול להיות משמעותי", כשהמערער גם אמר כי איננו זוכר בוודאות מה לבשה הנעדרת; המערער סיפר כי הבחורה עישנה סיגריה ברכבו והדליקה אותה בעזרת מצת שהיה לה. ואכן ידוע כי היו למנוחה סיגריות וכן מצת חדש שקנתה כמתנה לחברה; ביום שנעלמה המנוחה הגיע המערער למזבלה בשעה 22:30, ברכבו

הפרטי, פנה מיד לבור השפיה, ובחלוף כרבע שעה שב משם, ושטף את רכבו; ביום בו נעלמה המנוחה ראה נהג משאית האשפה, מסעוד אזולאי, את המערער כשהוא עומד לאחר חצות הלילה, ליד בור האשפה עם רכב מעבידו בלי השופלדזור. "עדות העד אזולאי מלמדת על התנהגות מאד מוזרה של הנאשם פעם שנייה (!) באותו ערב, שעות ספורות בלבד לאחר העדרות המנוחה, וכשעה לאחר שהגיע, באופן תמוה, עם מכוניתו הפרטית לאתר דודאים, שהה במקום זמן קצר, שטף את רכבו, חזר לביתו ושב לעבודה עם הרכב של מעבידו".

השופט סגל גם עמד על שקריו של המערער בבית המשפט כראיות סיוע. "המדובר בשקרים חד-משמעיים בנקודה מהותית, שנאמרו בכוונה להעלים את האמת מבית המשפט, שהיו מכוונים לסתור ממצאים מרשיעים מובהקים ושהוכחו לא רק מתוך עדותו של המדובר, אלא כאמור גם מתוך ראיות עצמאיות נוספות".

לדעת השופט סגל "אין ספק, שמציאת הגופה בבור הניקוז ולא באתר דודאים, מעמידה נקודה קונפליקטואלית זו במרכז דיונו בהכרעת דינו החדשה. קושי זה עשוי להתפוגג, כאשר רומז הנאשם, לראשונה, כפי שניתן לפרש את דבריו וכפי שיובהר... שקיימת אפשרות נוספת, שהנאשם העביר את הגופה לשני מקומות, או שהעביר את הגופה למקום אחד וחלק מבגדיה למקום אחר" מדברי המערער למדובר עולה כי פחד להצביע על מקום המצא הגופה, ו"הנימוק היחיד לכך שפחד, היה מצבה של הגופה לאחר שביצע בה מעשי אלימות, כפי שהודה בחקירתו במשטרה". "בכך נסללה... הדרך להבהרת התרבות של טיוח והסתרת מקום המצא הגופה והנימוק שניתן מפיו לאי דיווחי האמת מבחינתו". הממצאים בבור בו נמצאה הגופה מלמדים כי "המנוחה הושלכה לבור ללא מכנסייה, תחתוניה ונעליה, קרי, הופשטה קודם לכן, ולפיכך מעיד הדבר על כך שהיא נאנסה". שקית הניילון שהחזיקה המנוחה, אף היא לא נמצאה בבור. יש מקום למסקנה שהמערער "בעת שהוביל את חוקריו לאתר דודאים וחיפש עימם שקיות ובגדים, עשה זאת במטרה לנסות ולמצוא לפחות את השקית, ואולי אף את מכנסייה ותחתוניה, אך בשום פנים ואופן לא כדי לגלות את הגופה עצמה, מתוך ידיעה שהיא כבר אינה נמצאת באתר דודאים, ואין בכוונתו, מטעמים השמורים רק עמו, לחשוף את מקום המצאה".

השופט סגל סבר כי ממצאי הבדיקה בה הושאו סיבים שנמצאו במכוניתו של המערער עם אלה שבחולצת המנוחה, "יכולים להיות, אם לא ראיית סיוע, אז לפחות 'דבר מה נוסף', או חיזוק בעל משקל כלשהו, כממצא ראייתי המצטרף ומצטבר למכלול הראיות".

עוד אמר השופט סגל כי המערער לא נתן כל הסבר לביקורו במזבלה ביום בו נעלמה המנוחה, ו"שתיקת הנאשם בנדון בשלב זה של המשפט, ודווקא בו, כמו גם התנהגותו המוזרה באותו ערב... מסתירה מתחתיה, לסברתו, חור שחור ונורא של זכרונות מבעיתים, שכן אחרת אין כל הסבר לשתיקתו בנדון". מן

הבחינה העובדתית-משפטית תיתכנה מן הראיות **רק** שתי אפשרויות. האחת, כי עד למעצרו העביר המערער את גופת המנוחה לבור, לאחר שקודם לכן הטמינה במזבלה. השניה, "הגיונית אף היא ובעלת משקל מהותי, כשלעצמה... ולפיה, הנאשם השליך את הגופה **מיד** לבור הניקוז, ולאחר מכן נסע לאתר דודאים... ושם, לאחר שנכנס עם רכבו הפרטי לכוון הבור... הוא השליך **רק** את השקית, מכנסיה, תחתוניה ונעליה של המנוחה שנותרו ברכבו לאחר ביצוע האונס". "שתי האפשרויות (היחידות!) הנ"ל, המוליכות למסקנה סופית זהה, **אינן עומדות בבדידות**. הן אינן מומצאות והן אינן תיאורטיות". "הכחשת בואו בניסיונות דלעיל לאתר דודאים, כמו גם הכחשתו את שטיפת רכבו, מעידים על רצונו להסתיר את הקשר בינו לבין ביצוע העבירה, והקשר נהיר לנו".

"סוף דבר", אמר השופט סגל:

"רק לאחר שהתחקיתי אחר מהלכיו המרכזיים במארג עולמו של הנאשם במשפט זה, על שני חלקיו, שכללו, בין השאר, את שלל הודאותיו בפני המדובב, חוקרי המשטרה, שופטת המעצרים; התבטאויותיו המפילות בפני צלם הטלויזיה בערבית, וכלפי אמו ואשתו בנוכחות חוקרי המשטרה (נ141 + 46); ולאחר שלכל אלה הצטרפו, בתורת 'סיוע' ו'דבר מה נוסף', כל הראיות הנוספות, שכללו את השוואת הודאותיו עם הנסיבות החיצוניות המצביעות על כך, שרק מי שנטל חלק בעבירה יכול למסור פרטים כפי שנמסרו (עדות העד מאיר נחום בעניין החפירה בחורשה); מראית התנהגותו המוסרטת של הנאשם בעת שחזרו את ביצוע שני הפשעים (אונס ורצח) ובמיוחד במהלך השחזור השני (ת8 + ת10); השקית; היות המנוחה לא בתולה; דמיונה לתמונה שהיתה תלויה בתחנת המשטרה; טענת האליבי שהופרכה; תיאור בגדי המנוחה; עישון סיגריה ע"י המנוחה; עדות העד שאחדה לעניין התנהגותו המפלילה של הנאשם; עדות העד אזולאי באותו נושא; שקרי הנאשם בבית המשפט; מציאת הגופה, בתוספת ההוכחה שנאנסה; וחוות הדעת בעניין הסיבים; ורק לאחר שייחסתי לכל אחת מן הראיות הנ"ל, לחוד, את משקלה הראוי, ולכולן במקובץ את המשקל הראוי הכולל, כמבואר וכמפורט לעיל, הוסרו ממני כל אותם היסוסים וספקות בדבר היות הנאשם האיש שביצע את העבירות אשר יוחסו לו בכתב אישום זה".

13. כאמור, שונה היתה דעתו של השופט הנדל, ומסקנתו היתה כי יש לזכות את המערער. לדעתו, "הלחץ אצל המדובב באשר למציאת הגופה אינו פחות בעוצמתו מלחץ המשטרה, אך מופעל בצורה אחרת, מתוחכמת ומשכנעת לא פחות". יש לזכור כי המערער סובל מפיגור קל עד בינוני. "הוא נתון תחת לחץ כבד של חקירה משטרתית וחקירת המדובב בכל שעות היום בהן אינו ישן". "הפיגור השכלי מצביע על מגבלותיו של הנאשם להתמודד עם הלחץ שמיטב חוקרי הנגב מפעילים עליו. האם הנאשם מסוגל היה לא לספר פרט אותו צמאים החוקרים לדעת בכל כוחם, לו באמת ידע אותו? מסופקני מאוד!". "השילוב של הפיגור השכלי עם מצבו הרגשי, הגבילו מאוד את מרווח התמרון של הנאשם בהתמודדותו עם חוקריו, כולל המדובב. אין כל אינדיקציה בחקירה כי לנאשם יש תחכום ורצון עז להסתיר פרט זה. נהפוך הוא, החקירה בכללותה מצביעה על אי יכולתו

של הנאשם להפגין תכונות אלה במצב זה". "אם הנאשם הצליח לשכנע את חוקרי המשטרה התביעה ובית המשפט כי הגופה נמצאת באתר דודאים ועתה מתברר גם לתביעה כי אין זה נכון, יש בכך חיזוק ממשי לטענת הסניגור כי הנאשם מוסר פרטים שאינם אמת כדי לרצות אחרים גם אם הדבר אינו הגיוני ועומד בניגוד לאינטרס שלו. הוא מסוגל לעשות זאת ברגש עז ומרשים שיש בו לכאורה כדי לשכנע את הצופה בו כי המדובר באדם שאומר אמת אמת". אם הצליח המערער לשכנע כי גופת המנוחה הוטמנה במזבלה, "מי לידינו כף יתקע כי לא יצליח הוא בנקודות אחרות". "אין זה הגיוני או מתאים לסיפור המקרה והרקע האישי של הנאשם שהוא יניח את הגופה במקום בו היא נמצאה אם לא הכיר את המקום", ואין כל ראייה שהמערער הכיר את המקום. "רק אדם שהכיר את המקום וידע עליו עוד קודם, כולל הידיעה שהעבודות במקום הופסקו, היה מניח את הגופה שם". "מקום מציאת הגופה... מחליש את משקל הודאת הנאשם בצורה ממשית ומהותית ביותר... מציאת הגופה... מהווה ראייה עצמאית המונעת... את הקביעה כי הודאת הנאשם הודאת אמת היא".

עוד הוסיף השופט הנדל, כי חזרתו של המערער מן ההודיה בשיחתו עם המדובב, הינה חד-משמעית, ודבריו למדובב "מטילים צל כבד על כל הודאות הנאשם בפני כל גורם שהוא". "אמרות הנאשם בדבר הימצאות הגופה במקומות לא נכונים מחזקת ומשתלבת עם כפירתו בפני המדובב".

אשר לבדיקת הסיבים סבר השופט הנדל כי "המומחה לא עמד במבחן של 'יעדי המומחה'. הוא לא עמד בדרישות המבחנים שנקבעו על ידו, וזאת בנוסף לחסרים אחרים... לכן... בית המשפט אינו רשאי לתת משקל לראיה זו".

כן אמר השופט הנדל:

"העובדה כי הנאשם מסר שוב ושוב, במהלך חקירתו האינטנסיבית, כי קבר את המנוחה באתר דודאים, כאשר מוסכם היום על באי-כח הצדדים כי עניין זה אינו נכון, מחזקת את טענת הסניגור כי הנאשם מסר פרטים בהתאם לציפיות המשטרה. אם הנאשם מסוגל להמציא מקום קבורה בהתאם לשאלות החוקרים, בודאי שהוא מסוגל להשיב תשובות מתאימות לשאלות החוקרים בנושאים כמו: האם אתה זוכר אם הבחורה עישנה סיגריה?... קיימת תשתית מוצקה למסקנה כי שאלותיהם המדריכות הכתיבו מתן תשובות בהתאם. היא המסקנה גם לגבי תיאור הנערה על ידי הנאשם, וזאת מבלי לחזור על בעיות הזיהוי כגון התייחסות הנאשם לתמונתה ולא לה, וכן אמרות כמו היות הנערה בת 40 וג'נ'ית".

לדעת השופט הנדל גם אין ראייה חיצונית שהמנוחה נאנסה:

"אין גירסה חוץ מעדות הנאשם מחוץ לכותלי בית המשפט, באשר לדרך אינוס הבחורה, מה היא אמרה, איך היא התנגדה ונהרגה".

"עתה לאור הראיות החדשות שהובאו... על מנת להעתר לבקשת התביעה ולהרשיע את הנאשם בתיק זה, אין די שהשופט יהיה חייט או סופר. הפעם בכדי לקבל את עמדת התביעה על השופט 'לחייט' בחוט ההרשעה".

אשר לביקור המערער במזבלה ביום היעלמה של המנוחה כשעה לפני עבודתו, סבר השופט הנדל כי עובדה זו "אינה כה חריגה, עד כי ניתן ללמוד ממנה, אפילו כחיזוק בלבד, על האפשרות שהנאשם רצח את הנערה באותו לילה". לשחדה היה מניע שלא לדייק בכל הפרטים. ולכל היותר יש בעדות זו הוכחה שהמערער היה במזבלה אותו ערב, "אבל אין בכך להוכיח כי הנערה היתה באתר באותו ערב, או להוכיח כי הנאשם קבר אותה שם ועל כן עדותו של השומר שחדה לא מקדמת אותנו בשאלת אשמת הנאשם". כשידוע עתה כי המנוחה לא נקברה במזבלה ואף לא הגיעה לשם, "מה חשיבות היא שהנאשם הגיע למקום ואפילו הכחיש זאת". גם "לא נקבע כמימצא על ידי מותב זה כי אכן הנאשם שטף את רכבו".

לדעת השופט הנדל, תיפקודו הירוד של המערער "בתנאי לחץ, אי יכולתו לראות את הנולד הרחוק אלא את הנולד בטווח קצר, כל אלה מצטרפים ליצירת אישיות שלכאורה מסוגלת להודות במעשה שלא ביצע". זאת כש"חוות הדעת הפסיכולוגיות קובעות כי הנאשם מפגר ויש לו נטיה לרצות את חוקריו".

14. הודיית נאשם מחוץ לבית המשפט, כמוה ככל ראייה אחרת. כשם שאין לצאת לגביה מן ההנחה כי "אין אדם משים עצמו רשע", כן אין לצאת מנקודת מוצא כי כל הודיה חשודה להיות הודיית שוא. את משקלה של כל הודיה יש לבחון על פי מכלול הראיות והנסיבות, תוך ערנות לכך כי הודיית שוא עלולה להנתן לא רק מחמת לחצים חיצוניים המופעלים על הנחקר (שאינם מגיעים כדי פסילת ההודיה), אלא גם עקב לחצים פנימיים, במיוחד אם נמנה הנחקר עם אלה שהם בגדר "קבוצת סיכון" למסירת הודיית שוא (כגון: קטינים, והלוקים בנפשם או בשכלם). להיות הנאשם ב"קבוצת סיכון" השלכה הן על קביעת משקלה העצמי של ההודיה והן על קביעת משקלה של התוספת הראייתית הנדרשת. לפיכך, משקבע בית המשפט כי הנאשם נכנס ל"קבוצת סיכון" מסוימת, עליו לתת את הדעת, במידת האפשר, גם לדרגת הסיכון למסירת הודיית שוא של הנאשם הספציפי העומד לפניו. בין דרגת הסיכון לבין משקל התוספת הראייתית הנדרשת, קיימת, זיקת גומלין.

15. ראוי הוא, כי לגיבוש המסקנה כי נאשם פלוני נמנה על "קבוצת סיכון" מסוימת ומהי דרגת הסיכון, לא יסתפק בית המשפט רק בהתרשמותו הבלתי אמצעית מן הנאשם, אלא יעזר גם במומחים לדבר. שכן, יש

ויעילותה של התרשמות בית המשפט תהא מוגבלת לפגמים גלויים לעין בלבד. אולם ברור הוא כי ההחלטה הסופית בנדון היא בידי בית המשפט, שבפניו נפרשת מסכת הראיות כולה.

16. בענייננו, לא חולק בא כוחו המלומד של המערער כי את הודיותיו במשטרה נתן המערער מרצונו הטוב והחופשי. אולם בכך אין כדי להסיר את החשש כי טעמים אחרים הביאו אותו ל"התאבד בהודיה". שכן, המחלוקת בין עדי ההגנה (הפסיכולוג הקליני דאי נצר והפסיכיאטר פרופ' עמיחי לוי) ובין עד התביעה (הפסיכולוג הקליני ד"ר שפיק מסאלחה) לא היתה נטושה על כך כי יש למערער מוגבלות שכלית. המחלוקת שנפלה ביניהם היתה על סוג הפיגור, האם סביבתי הוא (כדעת מומחה התביעה) או אורגני (כדעת מומחי ההגנה), וכן על מידתו של הפיגור (גבולי-קל או קל-בינוני).

17. לדעת ד"ר מסאלחה בחוות הדעת שהגיש:

"1. מבחינה אינטלקטואלית סלימאן מתפקד ברמה של פיגור קל לבינוני. למרות שהציון הכללי שלו במבחן האינטליגנציה (HIQ=51) מצביע על רמה של פיגור יש להתייחס לקביעה זו בזהירות מכיוון שהתפקוד במבחני האינטליגנציה ירוד בגלל מספר עובדות: א. שמעולם לא רכש ידע בסיסי שילדים רוכשים במסגרת לימוד פורמאלי. ב. הסביבה של הבית והשכונה לא סיפקו גרייה אינטלקטואלית ולא תרמו להתפתחות הפוטנציאל שלו. ג. תפקודו במבחן היה מושפע מחרדה שניתן להבין אותה על רקע המחשבה שתוצאות בדיקה זו ישפיעו על גורלו. בהתחשב בעובדות אלו ובתיפקודו היחסית גבוה בתחום ההבנה החברתית ניתן לקבוע שלא מדובר במקרה זה בפיגור על רקע אורגני. למרות שהפוטנציאל שלו אינו גבוה אבל ישנה עדות שהוא יותר גבוה מהתפקוד הנוכחי שהתבטא בציוני המבחן.

בתחום ההבנה החברתית תפקודו נופל בתחום הנורמה. הוא מבין את כללי וחוקי החברה. הוא מבין מה מצופה ממנו לעשות במצבים שונים ומבין את הפונקציות של מוסדות החברה כמו תפקיד הבנק, תפקיד המשטרה וסיבה שבגללה שמים פושעים בבית הסוהר. הבנה זו לנורמות החברתיות אפשרה הסתגלות סבירה שאפשרה לו לנהל את חייו ללא עזרה מיוחדת, זאת בהתחשב בכך שאינו מסוגל לקרוא ולכתוב וששליטתו בתנועות יד עדינות אינה טובה.

...

3. קימת עדות שהנ"ל נמצא תחת לחצים חזקים שאין ביכולתו להתמודד איתם באופן יעיל. המשאבים הפנימיים שלו אינם נגישים ואינם מספיקים כדי להתמודד עם לחצים אלו. הממצאים מראים כי לחצים אלו הם סיטואציוניים וככל הנראה קשורים במצב העכשווי שהוא חווה ולא קשורים במצב כרוני ואינם חלק אינטגרלי של האישיות שלו. לפי מבנה האישיות שלו ניתן להעריך כי קשה לו להיות בסיטואציה לא ברורה ותפקודו נעשה לקוי במצבים עמומים. במצבים אלו התנהגותו נעשית לא אופטימית. נתון זה יכול להסביר את הקשיים שחווה בתקופה הראשונה של מעצרו.

...

5. הממצאים מראים שלא מדובר באדם סכיזואידי. הוא אינו מנותק מן העולם האנושי מסביבתו. כלומר הוא ער לקיום אנשים מסביבו הוא מעורב ביחסים חברתיים במידה מסוימת. הוא מתחשב באנשים ומשתדל לעשות את הדבר הנכון. האינטרקציות שלו עם אנשים מאופיינים על ידי תכנים תוקפניים. קימת אצלו נטיה לאי פתיחות ולהעדפה של שמירת גבולות ולעיתים מעדיף אף התבודדות.

את חוות דעתו סיכם ד"ר מסאלחה בכך ש"מדובר בגבר ברמה אינטלקטואלית המתאימה לפיגור קל עד בינוני. ניתן להבין את מימצאי האינטלגנציה הנמוכים על רקע סביבה לא מטפחת... סלימאן נמצא תחת לחצים שאין לו כוח להתמודד איתם. נראה כי לחצים אלו הם סיטואציוניים ולא כרוניים".

בענין כישוריו השכליים של המערער, חזר ד"ר מסאלחה בעדותו על מסקנתו כי את הישגיו הירודים של המערער יש לזקוף בעיקר לחובת הרקע הסביבתי. אם כי הסכים "שיש לנאשם נתון שהוא לא סביבתי. מוסכם עלי שאנשים נולדים עם פוטנציאל שונה, אני חושב שהנאשם יכול להיות שהוא נולד עם מסוגלות מוגבלת אך לא ברמה של פיגור בינוני אלא כמו שאמרתי פיגור קל עד גבולי, יותר גבולי מאשר פיגור קל" (עמ' 511). חיזוק למסקנתו כי מדובר בפיגור סביבתי מצא המומחה בכך שהמערער מתפקד מבחינה חברתית, וכן בכך שחל שיפור בתוצאות המבחנים לעיוות התפיסה שערך, לעומת תוצאות מבחניו של הפסיכולוג נצר. מבחני עיוות התפיסה מעידים על קיומה של פגיעה אורגנית, ושיפור תוצאותיהם "מצביע על זה שהנבדק יכול לשפר את הביצוע שלו ככל שמורידים את אפקט החרדה ושל חוסר ניסיון" (עמ' 500).

על מבנה אישיותו של המערער העיד ד"ר מסאלחה כי קיים קשר בין ביצועיו של המערער ובין רמת החרדה בה הוא נתון (עמ' 500, 515). "במצבי לחץ אין לנאשם רזרבות יעילות להתמודד עם אותם מצבים", וכי במצבים אלה הוא נוטה "להסתגרות, לנסיגה, להצטמצמות, ולמתן משפטים קצרים מאד" (עמ' 517). אולם הוא לא זיהה אצל המערער נטיה ל"כניעות והסחפות לסמכות" (עמ' 506).

18. שופטי הרוב בבית המשפט קמא העדיפו את חוות דעתו של ד"ר מסאלחה, כי המערער סובל רק מפיגור סביבתי, קרי היותו אנאלפבית ונבער מדעת בשל תנאי גידולו. אף כי ללא חוות דעת זו, היה לדעתם מקום לקבוע כי המערער אינו סובל מפיגור כלשהו. שכן, מתפקד המערער ככל האדם, ואף מפעיל בעבודתו כלי מכני הדורש מיומנות. גם לגבי רמת הפיגור ממנו סובל המערער, תומכות הראיות בדעתו של ד"ר מסאלחה, ויש להעדיפה.

הנמקותיהם של שופטי הרוב בנדון זה מקובלות עלי, ואיני רואה מקום להתערב במסקנתם.

די אם אומר, כי על תובנת המערער את משמעות הודייתו, שהיא מאפיין להבחנה בין פיגור סביבתי ופיגור אורגני, ניתן ללמוד מדברי המערער השזורים לאורך שיחותיו עם המדובב ועם חוקריו, על הצפוי לו לאחר הודייתו. כך מוצאים אותו אומר למדובב לאחר התוודותו בפני החוקרים:

"נפלנו, נפלנו, עשינו, גמרתי על עצמי, עוד חמש עשרה שנה אני לא אצא מבית הסוהר. זה הוא זה, מכרתי החיים בנעליים אמרתי עשיתי כך וזרקתי כך, ועשיתי" (ת114/ עמ' 3).

לגבי רמת הפיגור, אזכיר את הסברו ("מעין משפטי") של המערער על מובנה של "חטיפה". בעת השיחזור (ביום 23.6.93) אמר כי אנס את הנערה ולא חטף אותה: "לא חטיפה, זאת לא חטיפה וחניקה, לא חטפתי אותה, עצרתי לה טרמפ ולקחתי אותה. חטיפה זה לקחת בכח ולהעמיס על האוטו ולנסוע, זה חטיפה" (ת15/א עמ' 9).

גם בנוגע למבנה אישיותו של המערער, אין בראיות כדי לחזק את דעתם של מומחי ההגנה כי המערער נוטה לבטל עצמו בפני אנשי מרות ולרצותם. לא זו בלבד שמשך ארבעה ימי חקירה עמד המערער בהכחשתו, אלא שמסקנתו של ד"ר מסאלחה כי לא גילה אצל המערער נטיה ל"כניעות והיסחפות לסמכות", עולה בקנה אחד עם דבקותו העיקשת של המערער בגירסה כי לא נתקל בשחדה כשבא למזבלה בשעה 22:30 ביום היעלמה של המנוחה; עם הכחשתו כי שטף אז את רכבו; ועם עמידתו על דעתו כי בשיחתו במזבלה עם נהגי משאיות האשפה אמר כי "החיים בזבל", ולא כי המנוחה נמצאת בזבל - כל זאת למרות **שכבר הודה** כי השליך את המנוחה במזבלה. המערער גם לא ביטל עצמו בפני עורך השיחזור השני, כשהתבקש להדגים כיצד הוציא את המנוחה מרכבו והשליכה במזבלה. למרות בקשותיו של עורך השיחזור מהמערער כי ההדגמה תבוצע כשהוא מחוץ למכונת, עמד המערער על דעתו שההדגמה תעשה על ידו כשהוא יושב בכסא הנהג (ת10/ עמ' 72,54). ובוודאי שלא היה לו צורך לבטל עצמו בפני אמו ואשתו, כשאמר להן בעת שהוארך מעצרו כי "סיפר להם (למשטרה - א.ג.) הכל" ושתעזובנה אותו.

19. מעדותו של ד"ר מסאלחה, אותה קיבל בית המשפט קמא; מעמדתו העיקשת של המערער שלא להודות בפרטים מסויימים עליהם נחקר; מדבריו לאמו ולאשתו; ומקריאת מכלול אמרותיו בחקירה - אכן מתבקשת המסקנה כי אין יסוד של ממש לחשש שהודייתו של המערער בפני החוקרים היתה הודיית שוא מחמת נטיותיו לבטל עצמו בפני אנשי מרות. כשם שאין לחשוש, כי המערער הודה עקב כך שיש לו "דמיונות שוא, או שיש לו רגשי אשמה והוא רוצה להעניש את עצמו, או שהוא רוצה להראות שיש לו יכולות יותר ממה שבאמת יש לו" (עדות פרופ' לוי בעמ' 453).

אלא שלדברי המערער בעדותו, נעוצה התוודותו בחקירה, בסיבה אחרת. וכך העיד:

"לשאלתך מדוע הודיתי אני משיב שאני הייתי בלחץ לא ידעתי להגן על עצמי ושיקרתי.

לשאלתך מאיזה לחץ הייתי אני משיב שכל אחד זורק לי מילה כל אחד תופס אותי ומוציא אותי מהחדר אז שיקרתי, זה יותר טוב, יש לי ברירה? אין לי ברירה. זה יותר טוב להודות זה פחות חקירות" (עמ' 374).

"כאשר אתה אומר לי שכל אדם אחר יבין שאם הוא יגיד את אותם דברים הוא יהיה בבית סוהר הרבה זמן אני משיב שהכל שקר. מרוב הלחץ והפחד הייתי בוכה להם ולא עזר שום דבר... כל הזמן הייתי בלחץ אפילו לא היה לי זמן לנשום אויר...

לשאלתך מה חשבת שיקרה אם אני אודה בפניהם אני משיב שחשבת שיעזבו אותי מהחקירות ויתחילו לחפש את הבחורה" (עמ' 375).

נקודת המוצא הראויה לבחינת טענה זו של המערער היא, כי אכן "לכל נחקר 'סף שבירה' אישי, על פי אישיותו ויכולתו לגייס כוחות נפשיים כדי לעמוד בתנאי לחץ" (מתוך דין-וחשבון "הוועדה לענין הרשעה על סמך הודאה בלבד ולענין העילות למשפט חוזר", תשנ"ה-1994 - עמ' 8). השאלה אם עמד נאשם בסכנת משבר, תלויה ביחס שבין כוחות הנפש וכושר הסיבולת שלו ובין עוצמת הלחץ הנפשי בו היה נתון.

20. על מוגבלות כוחותיו הנפשיים של המערער **הסכים** גם ד"ר מסאלחה. בחוות דעתו על המערער כתב כי "המשאבים הפנימיים שלו אינם נגישים ואינם מספיקים בכדי להתגבר על לחצים [חזקים]... לפי מבנה האישיות שלו ניתן להעריך כי קשה לו להיות בסיטואציה לא ברורה ותיפקודו נהיה לקוי במצבים עמומים". בעדותו הסכים המומחה ש"במצבי לחץ אין לנאשם רזרבות יעילות להתמודד עם אותם מצבים", והוא נוטה אז להתכנס בתוך עצמו. לשאלה אם לחץ עלול להביא את המערער להודיית שוא, כשמנגנון ההתכנסות העצמית ניכשל, השיב המומחה:

"אינני יכול לומר שזה סביר ואינני יכול לומר שזה בלתי סביר. זה מצב מאד קשה, של לחץ מתמשך וקשה, בגלל הנתונים האישיים של הנאשם. אין לי בנתונים מספיק חומר לענות על שאלתך..." (עמ' 522).

"כשאתה נותן לי כנתון שהוא לא הסתגר, ובשלב הזה הוא אומר 'אני רצחתי', השאלה היא מה היא האמינות של הדבר הזה, אני משיב: בנתונים שלי, אני לא יכולתי להגיע למסקנה כזו, לפי הנתונים שבידי, אני יכולתי להגיע למסקנה שהאדם הזה בתנאים של לחץ, הוא יכול לא לתת. ואם הוא נותן, אינני יכול לדעת, אם יש לייחס לנתינה כזו מהימנות או לא. הנאשם נוטה יותר להימנעות, ויכול לעשות החלטה לא שגויה" (עמ' 423).

מכאן, שאין מקום לשלול את האפשרות כי לחץ המעצר; אינטנסיביות החקירה; וחרדתו של המערער (שלא היתה לה אחיזה במציאות) מפני אלימות החוקרים, כפי שזו באה לידי ביטוי באמירתו למדובב לאחר הודייתו בחקירה, כי "עכשיו יתחילו המכות" (ת114/ עמ' 12) - הם שהביאו את המערער להודיית שוא.

21. כל זאת אילו התוודה המערער רק בחקירתו. כי אז היה מקום להעריך את הודייתו על רקע ההסבר שנתן להן. הסבר שיש לו, כאמור, עיגון במבנה אישיותו, כפי שהוכח. הסבר זה היה מכרסם כרסום של ממש במשקל הודייתו, וכמתחייב מכך לא ניתן היה להרשיע את המערער אלא אם קיימת תוספת ראייתית של ממש, שתפיג כל חשש להודיית שוא.

אולם הסבר זה נחלש כשמדובר בהודיה בפני המדובב, צעיר ממנו לימים, עמו שוחח בתא המעצר, בהניחו כי הוא עציר כמוהו. גם המערער עצמו הבחין היטב בין שני המצבים (החקירות והשיחות עם המדובב), כשרק לגבי החקירות טען לקיומו של לחץ נפשי. כפי שידע המערער להסביר בעדותו, בצורה מובנת וברורה, על שום מה הודה בשקר בפני חוקריו, היה בידו גם להסביר מה הביאו להודות בפני המדובב, במעשים שלא עשה. אלא שהמערער לא נתן כל הסבר להודיה זו, והעדיף להתכחש בעדותו לכך כי הודה בפני המדובב.

22. כאן המקום לעמוד על פרטי הודייתו של המערער בפני המדובב, אשר הוכנס לתא המעצר ביום 22.6.93 בשעה 17:00.

בתחילת שיחתם מספר המדובב למערער את נסיבות "מעצרו" ואת הכחשתו העיקשת בחקירה כי הוא ביצע את העבירה. המערער אף הוא משיב כי גם ממנו לא "משכו (הוציאו) שום דבר. בפעם הראשונה אותו הדבר, הודעתי אותה הודעה, לא לקחתי לא הייתי ולא ראיתי ולא הסתובבתי במקום, שום דבר", וכי הוא נעצר על דבר שלא עשה. המדובב מסביר למערער כי "החוכמה איך להתחכם אתם", ועליו להזהר שלא להודות, ולהחזיק מעמד. הוא גם מלמד את המערער איך להתנהג בעת בדיקת פוליגרף ו"לבלבל את המכונה". בהמשך השיחה שיתף המערער את המדובב בתחושתו כי הסתבכותו בפרשה נבעה מאי הבנה שנפלה בדבריו לנהגי משאיות האשפה על "זבל". לדבריו (בתמליל ת112/ בו סומן המערער "ס", והמדובב - "מ"):

"...:ס באותו לילה היו אצלנו יהודים מאופקים שותים תה איך שאני ואתה עכשיו, יושבים ומדברים כך כתמיד. אמרו בחורה לא בחורה, אמרתי אפילו חיינו תמיד בזבל בחרא.
מ: במה?

ס: אמרתי בעברית חיינו תמיד בזבל, מה הם עשו מזה, באו לכאן ואמר פלוני אלמוני עשה זאת, פלוני שומר ואינו זה שעובד, מי אוכל אותה (במקרה זה)? מי שעובד... (2 מילים לא ברורות) אתה קברת אותה.

מ: מצאו את הבחורה.
 ס: לא, לא מצאו אותה.
 מ: הפחד, אתה יודע מה הפחד אם יחפשו בזבל.
 ס: לא.
 מ: בעיה
 ס: לא, לא בזבל
 מ: מה
 ס: לא בזבל... (מלה לא ברורה) (ת112/ עמ' 11).

בשיחתם "התנדב" המדובב להודות בביצוע העבירה בה נחשד המערער. נכונות זו, כך הסביר למערער, נובעת מתחושת סולידריות לאומית, וכדבריו: "אם אנחנו לא נעזור אחד לשני מי יעזור לנו, אנחנו ערבים או שלא, נכון" (ת112/ עמ' 10; ת113/ עמ' 5). לפי ה"תכנית" שרקם המדובב, יגלה לו המערער את מקום המצא הגופה, והוא (המדובב) יודה ברצח ויצביע על המקום. החקירה תתמקד בו, ואילו המערער ישוחרר אז מהמעצר. עד שהמשטרה תגלה את השקר, יצליח המערער להמלט מן הארץ. המדובב יעץ למערער שלא להודות בביצוע העבירה, כיוון ש"ההודאה שלך מוסיפה לחולשה שלהם חוזק" (ת112/ קלטת 1 עמ' 16).

כשלא הצליח המדובב להציל דבר מפיו של המערער, נקט בדרך אחרת, בה הציע לו לנתח כפסיכולוג את בעייתו הנפשית, "לנתח אותה בצורה פסיכולוגית". המערער החל לשתף את המדובב בבעיותיו. אולם המדובב ביקשו להתמקד בענין הבחורה, באומרו לו כי "המחיצה שביני לבינך, היא הבעיה הזו שלך, ענין הבחורה שאני הולך לאמר לך... תאמין לי אני אומר לך, אני רוצה לשבור את המחיצה שבינינו אני אגרום לך להסיר את המחיצות ובכוח, בעזרת השם". תחילה סרב המערער לשתף פעולה, והסביר כי זה הערב הראשון מאז מעצרו בו הצליח להדחיק את מחשבותיו בנושא. המדובב ניסה לעודד את המערער באומרו כי "אתה תצא מזה אחרי ששמעתי אותך, אחרי שהמחסום בינינו הוסר".

על דברי עידוד אלה אמר המערער:

"החשוב זאת אומרת, אם אשתי, החשוב שבעלת הבית (האישה) או השכנים, אם ינסו לענין ויאמרו את האמת לא יקרה לי כלום גם אם אני עשיתי את זה. העדות שלה מחר בבית המשפט, העדות שלה היא שתעזור לי (תסדר אותי במובן החיובי) לא עזרה אכלתי חרא".

בהקשר זה שואל המדובב את המערער אם קיים סיכוי שמצאו את המנוחה. המערער משיב כי:

"יכולים למצוא אותה... יוכלו למצוא אותה, אם יחפשו ימצאו אותה... ימצא אותה מישהו טיפש ... (לא ברור)

יתקל בה ואז יאמרו הנה היא כאן".

המדובב, שלא בא על סיפוקו, ביקש מהמערער כי ימשיך אתו "באנליזה, מבין אותי, באנליזה יש צורך בשבירת המחסום בינינו. אנחנו שוברים (מסירים) את המחיצות ולפעמים אנו מותירים אותן". בהמשך שאל את המערער ישירות אם הוא זה שביצע את המעשה, וכך התנהלה השיחה בקטע זה:

"מ: האם אתה עשית את המעשה?
 ס: אתה רואה איך? זהו, הוא שעשה את זה, הצרה שהוא עשה את זה.
 אין מוצא? נכון? זהו, זהו 'אבליס' (השטן)... (לא ברור) אולי הוא בא לבד הופה... 'אבליס' הוא זה שקלקל הכל.
 מ: הוא אחראי לכל?
 ס: כן, ראית, ו'שאחות' (ניסתה לעצור טרמפ) לך... (לא ברור). טוב, כוס אחותו של העולם... (לא ברור) בואי... (לא ברור) אומר לך אנסת אותה, נכון? אנסת אותה בלי רצונה אונס אותה זאת אומרת אונס אותה, כמו שתאסוף (ברכב) מישהו בכוח. הוא לא לעלות איתך, לא מדבר איתך, ולך יש רכב. אין רכבים (אחרים) אין חוץ ממך בדרך, רצית לאסוף אותו ולהעלות אותו איתך (ברכב) אתה רואה איך? אונס. אבל הבחורה, אולי זה ממנה, ממנה היא, היא מעצמה, אתה רואה, זה לא אונס אפילו בבית משפט, מה שלא יהיה, זה לא אונס. אבל כשאתה מביא אותה בכוח ותעלה אותה (לרכב) ותקלל. ותאנוס אותה בכוח. 'חראם'... (לא ברור).
 ...
 מ: זאת אומרת היא הסכימה?
 ס: אני עשיתי לך טובה ולקחתי (אספתי) אותך, רוצה משהו, אתה רואה? כלומר, לא התכוון לחנוק אותך, עשית בכוח, או משהו, 'דייגת עליך' (התנגדה) קצת ונתנה לך. זה ייתכן, זה לא אונס".

ואף שלכאורה כבר התוודה המערער, וייחס את המעשה לשטן "שקלקל הכל", מיד הוסיף כי: "אילו זה היה בשבילי מה ש'שרבתו', 'שרבתו' (מה שאכלתי אכלתי). הצרה היא שלא עשית ו'שרבתו' (ואכלתי אותה)... 'עלי אלטלק' נשבע לך שאם אני אדע מי זה שעשה את המעשה הייתי מזיין את האמא שלו בחיי אלוהים". ולאחר מספר דקות הוא מוסיף כי הוא מתקשה להמשיך בשיחה, שכן "אני 'באסרח' (בורח במחשבות)".

לאחר מכן ביקש המערער לישון, אולם המדובב המשיך בשאלותיו:

"מ: אתה מרגיש באשמה בדבר מסויים
 ס: 'ואללה' מרגיש, מרגיש בעצמי.
 מ: אשמה מדבר מסויים.
 ס: מה. איך?
 מ: באשמה, כלומר המצפון שלך מציק לך
 ס: לא, לפעמים.
 מ: לפעמים יש תחושות על מה בנויות תחושות אלה?
 ס: תאמין לי לא יודע.
 מ: מה?
 ס: לא יודע כלום".

המדובב המשיך לנתב את השיחה לפגישה של המערער עם הבחורה. אבל המערער סרב לשתף

פעולה באומרו:

"ס: אתה מקרב אותי לבחורה לא מרחיק אותי. אם תקרב אותי אליה, ה, מה אומרים: 'אלגרדה בתיג' (בתרגום מילולי הקוף מגיע - המשמעות מתחילות הצרות) ונסגר.
מ: אני מכיר 'אלגרדה' (את הצרה).
ס: 'אלגרדה אלגרדה' (הצרה) רוצה להתרחק.
מ: טוב רק רגע.
ס: לא רוצה להתקרב".

המדובב לא אמר נאש והמשיך בשאלותיו, וכך התנהלה השיחה (מתוך התמליל ת116, בו סומן

המערער "ס" והמדובב - "ר"):

"ר: לא הסכימה?
ס: לא הסכימה... (מלה לא מובנת) תפסתי אותה הורדתי אותה, לא הסכימה, בכוח, ולא מן הפעם הראשונה, בפעם השלישית, בפעם הרביעית, אתה רואה איך (מלה לא מובנת). אחר כך אמרנו בואי לכאן. מה שקרה קרה.
ר: (לא מובן)
ס: אמרנו 'אישאלה מא חד חאוש' (פתגם שנאמר במובן של אין מה להפסיד).
[קול צחוק]
ס: אוי אוי
ר: במה הכת אותה?
ס: הגענו למצב 'טרחהום עאד' (פתגם הבא לתאר מצב בעייתי)...
ר: אני כרגע שמח שאתה רוקנת פעם אחת וכך למחוק את המסך מלפניך.
ס: תמחק כרצונך...
ר: ... כרגע אני רוצה לשאול אותך שאלה באומץ ותן לי אותה כפי שהיית אמיץ איתי כי שאלה זו מחזירה את הקלטת עוד הפעם ואני מתכוון להפוך את המסך להחזירה.
ס: מה? להחזיר?
ר: לא, לא. אני לא אומר שאני רוצה להחזיר. במה הכית אותה.
ס: לא הסכימה.
ר: מה?
ס: לא הסכימה.
ר: מה?
ס: לא רצתה.
ר: הבנתי, אתה במה הכת אותה לאחר שסיימת ממנה?
ס: זו הצרה.
ר: במה הכת אותה?
ס: זו הצרה.
ר: אני כרגע חוזר. במפתח האוטו לדוגמא?
ס: זו הצרה.
ר: מה?
ס: במה אני לא יודע.

ר: אתה בעצמך
 ס: הכיתי את ראשה, תפסתי בידה, נתתי לה סטירה, במה אני רוצה לדעת בעצמי...
 ס: אתה רוצה לדעת במה הכיתי אותה?
 ר: אני רוצה ללכת איתך רוצה לדעת במה הכיתי אותה. אתה הכיתי אותה מבלי שתרגיש - נתקפת לרגע ערפול חושים, לא הרגשת כלום.
 ס: נכון.
 ר: כלומר נתפסת לרגע ערפול חושים תפסת ראשה בתוך האוטו או מחוץ לאוטו קרה הדבר?
 ס: הכל בתוך האוטו.
 ר: כמה פעמים?
 ס: שלוש פעמים.
 ר: קרעת אותה, היתה פתוחה (כוונה לא בתולה)?
 ד: לא, לא בתולה...
 ר: הכיתי אותה עם 'גמוע' (ידיים קמוצות).
 ר: איך מתה, באותו רגע?
 ס: באמת בשל כך, הפעם הזאת, לאחר הרבה זמן היא מתה.
 ר: הלא התמסרה ברגע ששכבת איתה?
 ס: התמסרה כי הגבר חזק מן האישה.
 ר: כלומר התמסרה.
 ס: חלס.
 ר: מה היא עשתה כשגמרה?
 ס: אתה רוצה להחזיר אותי?"

המדובב ניסה לדלות מן המערער אם המנוחה היתה בין החיים כשעזב אותה, ומהו המקום בו

השאיר אותה:

"מ: ברגעים ההם מה עשית אחרי שסיימת איתה.
 ס: זהו אין בה (לה) כוח.
 מ: בכלל, מה גרם לך להרוג אותה באותם רגעים
 ס: פחדתי, לדוגמא מישהו ראה אותי או שתלשין עלי או משהו, לדוגמא מישהו שיש לו חשיש או משהו כזה ירצה להפטר ממנו, התפטרתי ממנה.
 מ: הולך, מה קרה איתך לאחר מכן מה קרה איתך
 ס: חזרתי הביתה.
 מ: לא, היא הרגת אותה.
 ס: זרקתי אותה.
 מ: באיזה מצב זרקת אותה.
 ס: מדוכדכת.
 מ: בין החיים למוות.
 ס: כן, ולאחר מכן, לאחר מכן עזבתי אותה והלכתי".

כמו כן, ניסה המדובב לברר מן המערער את מקום הטמנת הגופה, אולם תשובותיו בענין היו

סתומות:

"מ: ... (מילה לא ברורה) איפה זרקת אותה בדיוק בתוך הבאר, כן.
 ס: יא אדם, בתוך הפרדס ליד הכביש, זהו התפטרתי ממנה.
 ...

מ: הדרך בה זרקת אותה מנותקת או שיש בה.
 ס: מנותקת, יש רכבים, אבל כמו שתאמר פנויה
 מ: זרקת אותה ליד הכביש או בשטח פנימי
 ס: ליד הכביש, פנוי.
 מ: ליד הכביש? לפי דעתך, לפי דעתך
 ס: אלוהים יודע אילו תצא עכשיו ותחזור לאותו איזור האם תמצאו אותה
 שם.
 מ: כיוון שהיא באה באיזור מכוסה קצת, נכון?
 ס: מכוסה 'לכה' (בלגן)
 מ: כלומר היא באה באיזור מכוסה כמעין בור נכון
 ס: 'לכה' (בלגן) רועים.
 מ: יתכן שכשזרקת אותה נפלה על הראש?
 ס: אלוהים יודע.
 מ: נכון, עכשיו ברגע זה לא חשבת שתוכל לחזור עליה.
 ס: לא 'חלס' מי שעשה משהו ירצה לחזור? לא יחזור הסתובב הבחור
 סחור סחור וחזר על זה".

עוד נציין, כי המדובב שאל את המערער אם הוא חושש מפני מסדר זיהוי שיערך אם תמצא המנוחה,
 ועל כך השיב: "יכולים להביא אותה פנים אל פנים מכירה את זה? לא, לא מכירה אותו. היתה באוטו שלו ולא
 מכירה אותו".

המדובב גם שאל את המערער אם נותרו עקבות ברכבו, והמערער השיב בשלילה. המדובב שאל מה
 בדבר התיק שנשאה עימה, והמערער השיב ש"זרקתי את הכל, אתה רואה".

המדובב ביקש מן המערער לתאר את המנוחה. לשאלתו מה לבשה, השיב המערער: מכנסיים
 וחולצה. המדובב המשיך ושאל "מה היה צבע המכנסיים, גינס?", וכל כך השיב המערער "באמת לא יודע
 בדיוק". המדובב גילה ענין גם במראה המנוחה, באומר:

מ: היא יפה? הבחורה?
 ס: בתמונות.
 מ: מה
 ס: בתמונות.
 מ: בצורה כלומר.
 ס: בצורה כפי שהיא בתמונה, אני ראיתי את התמונה.
 מ: (נכנס לדבריו) בתמונה.
 ס: יפה, יפה".

בהמשך השיחה שב ועלה נושא תיאור המנוחה, והפעם מסר המערער תיאור של בחורה לבנה,

בלונדינית.

במהלך השיחה עם המדובב גם הזכיר המערער פרשיה מן העבר, בה הורשע בדואי באונס חיילת ורציחתה בדרך לערד. הוא השליך את גופתה לבאר, בלי לכסות את פי הבאר, והגופה נתגלתה בשל נחיל זבובים סביב פתח הבאר.

סיכום הביניים הוא, כי לא רק שהודיית המערער בפני המדובב עומדת כשלעצמה ללא "הסבר מכרסם" מצדו של המערער, אלא שיש במשקל שיינתן להודיה זו, כדי להשליך גם על משקלן של ההודיות שניתנו לאחר מכן בפני החוקרים, ובפני שופטת המעצרים.

23. לאחר שנתן המדובב לשוטרים את הסימן המוסכם כי המערער הודה בפניו, הוצא המערער מתאו ונחקר, ובחקירתו אמר (ככתוב בזכרון דברים שנרשם, ת60/):

"... נסע מביתו בשעה 17:00 בערך עם הרכב סובארו לכיוון נתיבות עשה סיבובים משם נסע לגילת נכנס לאופקים בצומת הבחין בבחורה שהחזיקה שקית עצר לה לאחר שהסתובב מאחר והיא הושיטה יד ביקשה לבאר שבע, לקח אותה ופנה מגילת לכיוון באר שבע הגיע למשמר הנגב אחרי תחנת האוטובוס לצד שמאל פנה לחורשה בתוך החורשה כ- 6-7 שורות לאחר שעבר בגר (טרקטור) שם השכיב את הכיסא הקדמי עבר אליה ביקש שתתפשט הורידה מכנסיים ועלה עליה לאחר שדפק התלבשו חזרו מאותו כיוון עד לצומת שדה תימן בין הסיבובים לפני הפניה לדודאים ולמאגר הנפט הבין שעשה טעות פחד הרביץ לה 2 סטירות חנק אותה ודחף אותה ונסע לבאר שבע כל זה לעבר גשרון... כל מהלך השיחה שלו שאלתי אותו לגבי התנגדותה וטען שקצת התנגדה וקצת לא ובעת שפנה לעבר החורשה שוב פחדה ואמר לה אל תדאגי כל זאת כשהוא מראה בידיו. בתוקף עמד שלא כבר (צ"ל קבר - א.ג.) אותה".

כמו כן, הוסיף המערער כי היה שיכור מוודקה שקנה בנתיבות. לזכרון הדברים שערך דנ"צ אבוקסיס צורף שירטוט מהלך הנסיעה, כפי שתאר המערער (ת14/).

לאחר שהתוודה המערער בפני הקצין אבוקסיס הוא נחקר שוב על ידי רס"ב עמוס עזריה. במהלך החקירה נערך זכרון דברים (ת56/) על דברי המערער, עד שהובא מכשיר הקלטה. אז ביקש רס"ב עמוס עזריה מן המערער לחזור על הדברים שכבר אמר. מעיון בתמליל חקירה זו (ת56/א) עולה כי המערער אמר בה שבתאריך 10.6.93 יצא מביתו בשעה 17:00. הוא נסע לנתיבות, שם שתה בירה שקנה בקיוסק. בדרכו חזרה לבאר שבע ראה בצומת גילת בחורה יפה. לאחר שעלתה לרכבו הוא פנה לחורשה המצויה משמאל לקיבוץ משמר הנגב. המנוחה הביעה את מורת רוחה מסטיה זו. היא שאלה אותו מדוע הוא סוטה ממסלול הנסיעה, והשיב לה "שניות ואנחנו יוצאים". תחילה ניסתה המנוחה לדבר אל ליבו שלא יכנס לחורשה ושלא יפעיל כוח,

ולבסוף השלימה עם הנעשה, וכדברי המערער "אולי בא לה לא יודע". הם קיימו יחסי מין פעם אחת בלבד היא התלבשה בכוחות עצמה, והחלו לנסוע לכיוון באר שבע. ובהמשך החקירה:

"עמוס: אתה הרבצת לה לפני שזרקת אותה?
 סלימאן: כמה סטירות.
 עמוס: רק כמה סטירות? חנקת אותה?
 סלימאן: לא לא
 עמוס: תחשוב טוב, אתה כבר מספר, תספר הכל עכשיו תספר הכל
 סלימאן: מה אני יספר?
 עמוס: נתת לה כמה סטירות ומה עוד?
 סלימאן: דחפתי אותה
 עמוס: מתי היא נפלה על הכביש?
 סלימאן: לא ברור
 עמוס: היא היתה חיה כשהיא נפלה?
 סלימאן: חיה כן חיה, יכול להיות... (לא ברור)
 עמוס: מעבר למכות קודם אמרת גם חנקת אותה
 סלימאן: (לא ברור)
 עמוס: לא, חנקת או לא חנקת אני שואל?
 סלימאן: יכול להיות אני חנקתי ואני לא יודע אני הייתי שיכור, הייתי שיכור.
 עמוס: אבל חנקת אותה?
 סלימאן: אני חושב אני חנקתי אותה, אני הייתי שיכור אני לא יודע מה עשיתי".

כשהתבקש המערער פעם נוספת לתאר כיצד חנק את המנוחה, השיב שאינו זוכר שכן היה שיכור

אותו ערב. כשעלה נושא החנק פעם שלישית התפתחה החקירה כך:

"עמוס: ... חנקת אותה בנסיעה או שעמדת?
 סלימאן: חנקתי בנסיעה... (לא ברור)
 ...
 עמוס: היה לך מספיק כח ביד להרוג אותה או שהשתיה הוסיפה כוח?
 סלימאן: השתיה הוסיפה כוח
 עמוס: כמה הרבה כוח
 סלימאן: יותר כוח
 עמוס: שמתה לה את הראש על המשענת של הכסא או שהיא הורידה לבד?
 סלימאן: לא רצתה... (לא ברור)
 עמוס: על הדלת אה על החלון ככה הצמדת לה את הראש ולא השתוללה ולא בעטה?
 סלימאן: היא השתוללה אבל ... (לא ברור).
 עמוס: אבל לא היה לה כוח להתנגד תפסה לך את היד ניסתה להוריד את היד?
 סלימאן: רצתה אבל ... (לא ברור)... לא היה כוח להשתחרר".

המערער התבקש לציין את מקום השלכת הגופה, והוא מסר שהשליכה בדרך לבאר שבע. שאלות

החוקר בנושא זה היו ממוקדות, וכך השיב עליהן המערער:

"עמוס: ... לא ברור שמאלה וימינה בסיבוב הזה נכון? אתה מגיע לגשר
הישן פונה שמאלה וימינה ואחר כך בסוף הימינה יש לך את הפניה.
סלימאן: עם הכביש לכיוון באר שבע.
עמוס: איפה שהבאר העמוקה או לפני הבאר?
סלימאן: ... (לא ברור)
עמוס: שמה ליד הבאר?
סלימאן: בדיוק מול הבאר
עמוס: מול הבאר בדיוק זרקת אותה?
עמוס: כן
עמוס: (לא ברור) ... לכיוון באר שבע כמעט ליד הצומת

סלימאן: כן
עמוס: כמעט בצומת? ... (לא ברור)
סלימאן: כן."

החוקר ביקש לשלול את האפשרות כי המנוחה נזרקה למזבלה, באומרו: "... אתה בטוח שהיא שמה
ולא במזבלה? בטוח שלא במזבלה?" תגובת המערער לשאלה זו לא מובאת בתמליל. אולם בהמשך הוא נשאל
שאלה זו שוב, והפעם השיב: "לא".

המערער גם הביע נכונות להשתתף בשיחזור:

"עמוס: ואיפה בדיוק זרקת אותה? אתה מוכן לקחת אותנו להצביע לנו
על הגופה?
סלימאן: אני הסברתי לכם
עמוס: אתה מוכן לקחת אותנו למקום?
סלימאן: אני מוכן לקחת אתכם. אולי נמצא אותה שם...
...
עמוס: אתה תוכל להוביל אותנו להצביע לנו איפה הגופה?
סלימאן: אני מוכן להוביל אותכם
עמוס: לגופה כן?
סלימאן: כן
עמוס: אתה חושב שהיא נמצאת שם?
סלימאן: לא ברור אם נמצא אותה שם אני שמח... (לא ברור)".

24. לאחר חקירה זו הוחזר המערער לתאו. בשיחה שקיים עם המדובב (ת114/) חזר המערער ואמר
פעמים רבות ששיקר בחקירתו ומסר הודיית שוא, כשם ששיקר גם לו (למדובב) כשהודה בפניו. אולם בין
ההכחות מוצאים אנו גם את הדברים הבאים:

"ר: אני רוצה ממך מלה אחת רשמית, הרי אני מוכן לצאת בשבילך
לאיזור שאמרת לי עליו, ותאמין לי אני אסרוק אותו סריקה עד שאני
אמצא אותה
ס: רק הלוואי שתמצא אותה
...
...

ר: טוב, בעזרת השם אני מחר משתחרר, ועכשיו שם האזור, נכון או לא, האזור קרוב לאזור צבאי או רחוק מהאזור הצבאי, כמה רחוק מה המרחק?

ס: רחוק ממה?

ר: מאחרי משמר הנגב

ס: אחרי משמר הנגב

ר: אחרי משמר הנגב

ס: יש אחרי משמר הנגב

ר: יש מרחק, כמה בערך, ק"מ

ס: ייתכן ק"מ וקצת

ר: טוב... נכון או לא, אחרי משמר הנגב יש גשר מיד אחרי משמר הנגב, אמרת עשרתי באוטו אחרי משמר הנגב על יד, אתה היית שם לראשונה...

ס: ...

ר: יעני ... נכון או לא, אני רוצה

ס: רק שנמצא אותה

ר: מה

ס: רק שנמצא אותה

ר: ... אני אנסה, רק שלא הרגת אותה!

...

...

ר: עדיין יש אפשרות להימנע מהפדיחה

ס: הלואי שימצאו אותה

ר: אתה בטוח שאינם שלא ימצאו אותה?

ס: ייתכן

...

...

ס: אני אמרתי שזרקתי אותה מהאוטו

ר: למה לא סיפרת לי שזרקת אותה מהאוטו?

ס: מהדרך שמובילה לבאר-שבע, בצד הזה, דרך שיוצאת לכל הדרכים, דרך על הימין, דרך על השמאל, ונשאר יוצא ישר דרך באר-שבע, איפה הסיבוב הזה.

ר: אה זה שמצד ימין.

ס: אה כן

ר: של אל נגב, משמר הנגב

ס: לא לא אחרי

ר: אחרי משמר הנגב, כמה?

ס: אחרי אזור המחנה הצבאי

ר: כלומר בין משמר הנגב לבין המחנה הצבאי!

ס: לא אחרי משמר הנגב

ר: אחרי משמר הנגב

ס: אה, ונכנסתי איתה לחורשה, ויצאתי איתה מהחורשה.

...

...

ר: תקשיב לי, אני רוצה לומר לך דבר אחד, אני בטוח אילו הודאתך...

ס: עם משהיא אחרת

ר: מה

ס: עם מישהיא אחרת, מספיק

ר: אבל אני

ס: אוי חלס, מספיק

...

...

ס: באלוהים לא ראיתי אותה, אחי, באלוהים אפילו לראות אותה לא ראיתי אלוהים המבורך יוציא אותי בשלום. ראיתי אותה, או לא ראיתי אותה אני נשאר חלס".

25. עוד באותו לילה (23.6.93 בשעה 02:14) יצא המערער לשיחזור (ת15/א), בו הוביל את החוקרים לחורשה בה ביצע, לדבריו, את האונס בהיותו שיכור. כפי שמסר בשיחזור, הוא נכנס עם מכוניתו לחורשה, שם אנס את הבחורה, ולאחר האונס נסע אתה מהחורשה לכוון באר שבע. בדרך "פחדתי מהמעשה וזרקתי אותה וברחתי הביתה". כן מסר כי באותו יום היה בחורשה "אספלט, כרכר, לא היתה חפירה" (כפי שזו נמצאת בעת השיחזור). מהחורשה הוביל את החוקרים לשדה תימן ואמר: "פה במקום אירע כל המקרה דחפתי אותה פה וברחתי הביתה".

26. ביום 23.6.93 נחקר המערער פעם נוספת ובחקירה זו אמר (נ24/):

"בדיוק איפה היינו שמה בבקר בסיבוב שמה... פה חנקתי אותה ושמה איבדתי שליטה ופתחתי את הדלת ודחפתי אותה וזרקתי אותה לכוון ההוא, לא מצאנו אותה".

אולם לאחר שסנ"צ אבוקסיס דיבר על לבו של המערער כי ימסור לו היכן גופת הנערה, אמר המערער: "אני לא שמתתי אותה שם", והעלה את הגירסה כי לא זרק את הגופה מהמכונית אלא שם אותה במזבלה. מאוחר יותר אף הצביע על המקום במזבלה בו הניח את הגופה.

27. כשחזר המערער לתאו, שוב אמר למדובב כי הודה בשקר (ת115/). בין יתר הדברים שנאמרו בשיחת המדובב עם המערער אנו מוצאים (ת113/):

"סלימאן: כן, הם מחפשים בזבל.
ראיד: אבל הזבל חם, הזבל אוכל אותה. אתה חושב כן או לא.
סלימאן: הזבל אוכל אותה.
...
סלימאן: אני מכיר את המקום בדיוק שבו, אבל אני מפחד.
...
ראיד: שאלתי אותך אם לא במזבלה.
סלימאן: אלוהים יודע.
ראיד: אתה בטוח או שלא זוכר
סלימאן: זוכר.
ראיד: כלומר לא במזבלה.
סלימאן: כן.
...
ראיד: פעם אתה אומר שאני לקחתי אותם. ופעם אתה אומר לא אני.
סלימאן: לא אני
...
ראיד: אני רוצה לשאול אותך שאלה ממה אתה פוחד אבו עלא. למה אתה פוחד בדיוק, ממה אתה פוחד.
סלימאן: אני פוחד מעצמי.

ראיד: אבו עלא, פעם אתה אומר אני שקרן ופעם אתה אומר אין אני צודק ופעם אתה אומר אני לא יודע מה, פעם ופעם אם אתה מכיר את עצמך אם עשית אותה או לא עשית.
סלימאן: אני אומר לך להתראות.

...

סלימאן: ... בנקודה הזאת אני רוצה לאמר אני לא יודע לא שמתי לב, קברתי אותה או לא קברתי, אבל כן זרקתי אותה ועזבתי אותה.
ראיד: זאת אומרת במזבלה.

סלימאן: כן. יכול להיות בא משהו יכול להיות עליתי עליה דרסתי אותה לא יודע היכן היא

...

סלימאן: כבר שני תיקים אם לא ימצאו את הגופה.

עציר: ... נכון שאתה מודה בתיק

סלימאן: כן

עציר: למה אתה לא נותן להם...

סלימאן: זו, זו הבעיה, הם מחפשים את הגופה.

עציר: למה אתה לא אומר להם...

סלימאן: אני יודע איפה היא?

עציר: תחליט עשית או לא עשית?

סלימאן: סה"כ בלעתי את הלחם ללא מרק.

עציר: מה? ...

סלימאן: אכלתי אותה

עציר: תקשיב, איפה הגופה?

סלימאן: זו הבעיה, הגופה לא ימצאו.

עציר: מה

סלימאן: לא ימצאו

עציר: למה לא ימצאו?

סלימאן: קשה

עציר: למה אבל

סלימאן: קשה, אתה לא היית אומר, היית לא.

ראיד: למה?

עציר: למה?

סלימאן: הזבל אש, בחיך, יכול להדליק לך סגריה מרוב החום נדלק

לבד, מה קרה לך, מהחום שלו.

...

סלימאן: אני מתפלל שהיא חזרה הביתה...

ראיד: בעזרת השם ימצאו אותה.

סלימאן: בעזרת השם יהיה יותר טוב מטוב.

...

ראיד: אתה ציינת להם מקום נכון או לא נכון

סלימאן: לא נכון".

28. העובדה כי המערער לא היה מודע לכך שהמדובב הוא סוכן משטרת, וכי שיחותיו עמו מוקלטות, לא

רק שהיא מפחיתה מן האפשרות כי המערער הודה כתוצאה מלחץ המעצר, אלא שהיא גם פוגמת באפשרות כי

ההודיה בפניו היתה כתוצאה ממניפולציה, מתועלתנות, או מצעד מחושב. מאידך גיסא, לא ניתן להקל ראש,

מאותן סיבות עצמן, באמרות המערער בדבר חפותו, שגם עליהן חזר מספר פעמים בפני המדובב, ולא ניתן

לומר כי אין הן מכרסמות באמינות ההודיה, וגורעות ממשקלה העצמי.

29. סדר הארועים בהודאות המערער, הן למדובב והן למשטרה, מתחלק לשני חלקים ראשיים. החלק האחד נוגע לאינוס, והחלק השני למקום השלכתה של המנוחה לאחר האינוס.

נפתח בחלק השני. גירסת המערער כי זרק את גופת המנוחה במזבלה, אינה מתיישבת עם מקום מציאת הגופה. גירסתו כי זרק אותה ליד הגשרון סמוך לשדה תימן, בוודאי שאינה מתיישבת, לכאורה, עם המקום בו נמצאה הגופה. אף לא לאחת משתי הגירסאות ישנה אחיזה ישירה בראיות. לאפשרות כי המערער מסר הודיית אמת בכך כי זרק את הגופה למזבלה, אלא שלאחר שזרק אותה שם ניצל את הימים עד למעצרו, כדי להעביר את הגופה למקום שנמצאה, לא רק שאין אחיזה בראיות, אלא שהיא מתכרסמת בכך ש"מיד באותו לילה, הגיעו משאיות כמידי לילה ושפכו אשפה באותו מקום, וכך מידי לילה (למעט ליל שבת) בכל יום נשפכה באתר דודאים אשפה בכמות של 500 טון" (כדברי סגן הנשיא גלעדי). אם כך, לא סביר הוא כי המערער הצליח לחפור מבעד לאלפי טונות של אשפה, למצוא את הגופה, ולהעבירה למקום אחר.

האפשרות כי המערער הוא שזרק מיד את גופת המנוחה לבור בו נמצאה, אף היא בגדר השערה. לא רק שאין היא נסמכת בהודיותיו, ואינה מבוססת על כל ראייה אחרת, אלא שברור הוא כי טרם שנזרקה לבור, הוסרו מגופת המנוחה נעליה, מכנסייה ותחתוניה, שהרי אלה לא נמצאו בבור. ולא רק שתמיהה היא מדוע ראה המערער לקחת בגדים אלה ולזרוק אותם במקום אחר, ולא לבור יחד עם הגופה, אלא שמהתוודותו עולה כי המנוחה כלל לא הסירה את מכנסייה לפני האונס, אלא רק הפשילה אותם וחזרה ולבשה אותם אחרי כן.

ולא זו בלבד, אלא שאם כבר הודה המערער ברציחת המנוחה, מה טעם ראה שלא לגלות כי הטמין את הגופה בבור, או כי טמן אותה במזבלה והעבירה אחר כך לבור? האפשרות כי התעלל בגופה וביקש להסתיר עובדה זאת, או כי היתה לו סיבה אחרת שהגופה לא תתגלה, אף היא בגדר ניחוש בלבד.

האפשרות כי המערער ביקש לתעתע בחוקרים בכך שלא הפנה אותם לבור בו נמצאה המנוחה, אלא למזבלה, אינה בעלת משקל, שהרי גם למדובב לא סיפר כי זרק אותה לבור.

אפשרות לכאורית אחרת, הגיונית לא פחות, היא כי המערער אכן לא ידע היכן מצויה גופת המנוחה. ולא רק שאפשר שלא ידע זאת, אלא שהוא גם העלה גירסה כי המנוחה היתה בחיים בעת שנפרד ממנה. בדבריו למדובב (ת112/) לא הודה המערער במפורש בהריגת הבחורה. למדובב אמר שהיתה מעולפת, מדוכדכת, כשזרק אותה מהמכונת, ואף העלה אפשרות שרועים לקחו אותה אחר כך. גם בחקירתו (ת56/א)

אמר כי היתה "חיה, יכול להיות". לא למותר לציין, כי סגן הנשיא גלעדי סבר כי מן הראיות לא ניתן לקבוע כי המנוחה נחנקה באופן שתאר המערער.

30. הנה כי כן, לאפשרויות כולן (כשהן עומדות לעצמן), אין אחיזה בחומר הראיות, וכולן בגדר השערות, כל עוד לא הוכח החלק הראשון, הנוגע לאינוס. רק אם נשתכנע כי קיימת תשתית ראייתית מספקת לכך כי המערער אנס את המנוחה, יהא בכך להשליך גם על המסקנה ההגיונית המתבקשת, כי הוא, ולא אחר, גם רצח אותה, וזרק את גופתה לבור, אם מיד לאחר האונס ואם לאחר מכן. שכן, אז לא ניתן לפלג את ההרשעה, ויש לראות את מסכת הראיות כמקשה אחת, בה שזורות שתי העבירות זו בזו.

31. בבואנו לעמוד על אמיתות הודייתו של המערער באינוס, נחזור על שידוע, כי משקלה של הודיה נבחן על פי שני מבחנים מצטברים: פנימי וחיצוני. המבחן הפנימי "מתייחס לתוכנה של ההודאה והוא תר, על-פי ההיגיון ונסיון החיים, אחר סימני אמת, המתגלים בתוכן ההודאה", והמבחן החיצוני תר אחרי "סימנים שמחוץ לדברי המערער עצמו בהודאתו, אשר יש בהם כדי ללמד על אמיתותה. זהו המבחן אשר מתבטא בחיפוש אחר קיומו של 'דבר-מה' נוסף" (ד"נ 3081/91 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 441, 458). מובן הוא ש"בין משקל ההודייה ומשקלו של ה'דבר מה' קיימת זיקת גומלין, וככל שקטן המשקל העצמי של ההודייה כן גדל המשקל הנדרש ל'דבר מה', ויש שדרגתו המתחייבת אף תגיע לכדי ראיית סיוע" (ע"פ 4769/92 ניג'ם נ' מדינת ישראל, שטרם פורסם).

32. בריבוי הגורמים בפניהם הודה המערער, בכללם בני משפחתו לאחר שהוארך מעצרו, יש כדי לחזק את אמינות ההודיה. מול חיזוק זה עומדת מאידך גיסא העובדה כי המערער חזר בו מהודייתו בדברים שאמר לפי תומו למדובב, כשהוא (המערער) מניח כי המדובב הוא אחד העצירים. התופעה של "הודיה בשלבים" אכן מוכרת (ד"נ 3081/91 הוזלו נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 441, 459), כשנאשם אשר מכחיש תחילה כל שייכות לעבירה, "נפתח" אט-אט בחקירתו עד להודייתו המלאה. אולם בענייננו נע המערער כמטולטלת בין הודיה להכחשה, וחוזר חלילה.

עורכת-דין בן-אור, באת כוחה המלומדת של המדינה היתה ערה לכך בטעוניה, ואת הקושי האמור

ביקשה ליישב באומרה:

"חזרתו של המערער מהודאה בשיחה עם המדובב, עת שב מן החקירה המשטרית משתלבת בהתנהגותו הכוללת כפי שהצטיירה לכל אורך תקופת החקירה. המערער לא גילה פתיחות למן הרגע בו התוודה... גם הפסיכולוגים שבדקו אותו אישרו שאינו נוטה לפתיחות. אל מול מבחני

האמת הפנימית של ההודאות, כפי שעמדנו עליהם לעיל, עדותו של המערער על עצמו כי הוא נוטה 'להפתח ולהסגר', והתרשמות החוקרים כי אכן כך הוא, נראה כי המסקנה המתבקשת היא שחזרת המערער מן ההודאה, ארוע ששב ונשנה לאחר שפגש בעורך דינו, היא דפוס התנהגות אופייני אצל המערער ואינה בבחינת חזרה שיש בה כדי להחליש את עוצמת ההתוודות ולעורר ספק שבגרסה המפלילה".

אולם בבואנו לשקול את אמינות ההודיה, לא ניתן להתעלם מהאמרות החוזרות לאחר ההודיה, כי הוא חף מפשע. ההסבר שנתנה באת כוח המדינה לכך, הוא אפשרי, אולם אינו בלעדי.

33. אכן, לא ניתן לומר, על אף טענותיו של עורך דין פלדמן, בא כוחו המלומד של המערער, כי סיפור המסגרת בהודיית המערער משוללת הגיון פנימי. סיפור המסגרת של המערער המשותף למרבית אמרותיו, הוא כי אסף את המנוחה בצומת גילת, לאחר ששתה קודם לכן משקה חריף. במהלך הנסיעה התפתחה ביניהם שיחה. הוא ליטף את המנוחה, והבהיר לה שישיע אותה רק אם "יצא לו מזה משהו". על כך השיבה: "אולי". הוא פנה לחורשה, באומרו לה כי זה רק ל"שניות ויוצאים". בחורשה עצר והיטה לאחור את גב המושב עליו ישבה המנוחה. הוא יצא מהמכונית, הקיף אותה, והגיע אל המנוחה. הוא קיים אתה יחסי מין פעם אחת בתוך המכונית. לאחר מעשה נבהל, והכה את המנוחה. כשהסיעה מהמקום חנק אותה ואחר כך השליך אותה.

טענת המערער כי המנוחה לא התנגדה לבעילתה, ולא דחתה קודם את הצעתו, אשר היתה יותר מרמז, כי ברצונו לקיים אתה יחסי מין, אכן לוקה בחוסר הגיון. אולם לא מן הנמנע כי המערער ניסה במתכוון להמעיט מהברוטליות שבמעשהו, וליפות את התנהגותו.

34. אולם לא על פי הגיונו של סיפור המסגרת בלבד תקבע אמינותה של ההודיה, ויש לרדת לפרטיה. הדעת נותנת כי אמינותה של הודיה בעצם המעשה, נגרעת כשאין היא מלווה בפרטים. שכן, יש לצפות כי חלק מהפרטים יחרטו בזכרונו של מי שביצע עבירה, ובידיעתם של הפרטים **הנכונים** יש כדי ללמד כי המודה נטל חלק במעשה.

35. בבחינת ה"יש" באמרות המערער, נציין את דבריו כי המנוחה לא היתה בתולה וכן היא עישנה ברכבו. הוא הדגיש לאורך אמרותיו כי המנוחה אחזה בידה דבר מה, אם כי התקשה לומר אם היתה זו שקית או היה זה תיק. בהצבעה שנערכה במזבלה ציין רס"ר עקאף אלהוזייל כי כשהבחין המערער בשקית "היה ניגש לבדוק בעצמו" (נ49). החיפוש אחר שקית מלמד שפרט זה נחקק בזכרונו של המערער. כבר בהודייתו הראשונה בפני הקצין אבוקסיס ציין המערער שהאונס התרחש בשורת העצים השישית או השביעית בחורשה. בשיחזור שנערך

באותו לילה בחורשה, הוא ספר שורות עצים, ואז הצביע על המקום. איזכור פרט זה מגביר את משקלה העצמי של ההודיה. על פרט זה חזר גם בהודייתו בפני עמוס עזריה (ת2/), בה מסר גם תאור מפורט וחי של התנגדות המנוחה, וכי נאלץ להתגבר על התנגדותה על ידי הכאתה. המערער גם תאר את תנוחת המנוחה בשעת החנק, וכי חסם את פיה "על הדלת... והפנים שלה לכיוון שלי" (ת38/ עמ' 38). על מנת להמחיש את הסערה שהתחוללה בנפשו אותו ערב, הוא סיפר כי כששב לביתו שכח להחליף את בגדיו, ולא בא לעבודה באתר בבגדי עבודה.

36. מנגד, נבחן את ה"אין" שבאמרות המערער. כאן יש לציין כי המערער לא ידע לרוב לספר אם המנוחה לבשה מכנסים או שמלה (ת56/5, נ24/5, ת57/16, ת10/). רק במספר פעמים אמר, שהיא לבשה מכנסים (ת60/6, ת2/38, ת10/). הדבר בולט במיוחד בשיחזור השני בו נתבקש, בהפרש זמן קצר, לתאר את לבוש המנוחה שעה שהתפשטה לפני האונס ואת לבושה לאחר האונס. בפעם הראשונה ציין שהמנוחה הפשילה מכנסיה, ובפעם השניה אמר שאינו זוכר מה לבשה. זאת, כשיש לצפות שפרט כזה יחרט בתודעת מי שהודה בביצוע אונס, באשר יש לו זיקה הדוקה למהלך ביצוע העבירה. כשם שאין לחשוש כי מי שמודה באונס ינסה לטשטש פרט כזה, שאין בו להוסיף או לגרוע מבחינת חומרנו של המעשה.

חלל תודעתי נוסף בהודיה נוגע לתיאור המנוחה, ובעיקר לגילה ולמראה החיצוני שלה. כאשר נשאל המערער בשיחזור השני מה היה גיל המנוחה השיב: "אני לא יודע באמת, אולי שלושים ארבעים לא יודע בדיוק סתם ככה אני זורק מספרים, לא יודע כמה, לא זוכר כלום, לא זוכר בת כמה היתה" (ת10/ עמ' 72). כאשר נשאל על ידי המדובב אם המנוחה היתה יפה, השיב: "בתמונת... בצורה כפי שהיא בתמונה אני ראיתי את התמונה". כן אמר למדובב כי היא היתה בלונדינית.

כל זאת כשעל פי ההודיה היו למערער מספר הזדמנויות להבחין בתיאור הכללי של המנוחה, וכי היא נערה צעירה, ולא אשה בוגרת, בעלת שער כהה.

37. אוסיף כאן פרט שלכאורה הוא חסר משמעות לביצוע העבירה. אולם דווקא משום כך מתחדדת השאלה מדוע לא היה המערער עקבי לגביו. פרט זה נוגע לסוג המשקה החרף שלדבריו שתי לפני שאסף את המנוחה למכונית (וודקה או בירה), ומקורו של המשקה (נסע במיוחד לנתיבות כדי לקנות את המשקה, או שהיה ברכבו). בחלק מהאמרות מסר ששתה וודקה, ובחלקן כי שתי בירה (ת10/15, ת60/). במרבית האמרות סיפר שרכש את המשקה בנתיבות, אם כי לא ידע להצביע על החנות (ת2/56, ת60/24), ורק בהודייתו האחרונה אמר כי בקבוק המשקה היה ברכבו (ת10/).

על זאת יש לציין פרט נוסף, שאף הוא חסר משמעות לביצוע העבירה, ולכאורה התחייבה עקביות מצד המערער בפרט זה, אם החליט להודות. כוונתי למקום בו אסף את המנוחה לרכבו. בהודייתו הראשונה מסר כי אסף אותה בצומת אופקים (ת60/), ובכל שאר אמרותיו ציין שאסף אותה בצומת גילת.

38. סבורני, כי שקלול ה"יש" וה"אין" שבפרטים המצויים באמרותיו של המערער, מביא למצב מאוזן. מצד אחד, יש בהן פרטים הנוגעים למנוחה. כגון, החיפוש האובססיבי אחר שקית, כשידוע הוא שהמנוחה החזיקה שקית, ואיתור מדויק של המקום בחורשה בו בוצע האונס. מצד שני, קיים חסר בפרטים אשר סביר שיחרטו בזכרונו של המערער, ושאינן סיבה כי יסתירם בהודיה. כגון, לבוש המנוחה בפלג גופה התחתון (מכנסיים או שמלה) ותאורה.

39. נראה לי, על כן, כי גם אם קיים פחות במשקלה העצמי של ההודיה, אין לומר כי היא לא עברה את משוכת המבחן הפנימי. אולם כיוון שקיימת, כאמור, זיקת גומלין בין משקל ההודיה לבין משקלה של התוספת הראייתית, צדקו שופטי הרוב בבית המשפט קמא בחפשמ בניסבות מקרה זה אחר תוספת ראייה להודיה, שדרגתה תגיע לכדי סיוע.

40. כאן אנו מגיעים למבחן השני לאמינות ההודיה, הוא המבחן החיצוני, שבמסגרתו נבחנת השאלה באיזו מידה עולה האמור בהודיה בקנה אחד עם פרטים שבמציאות האובייקטיבית.

41. המערער ידע כי בין המועד בו נעלמה המנוחה ועד לשיחזור הראשון, נעשו שינויים בחורשה, בה אנס (על פי הודייתו) את המנוחה.

מאיר נחום, עובד חברת "מקורות", העיד, כי העבודות בחורשה החלו ב-9.6.93, ולשם כך הובא מחפר למקום. אולם מאחר שלא נתקבלו האישורים הנדרשים לביצוע החפירה, הופסקה העבודה למשך שבוע ימים. כשהתחדשה העבודה נחפרה תעלה. ואכן, ידע המערער לציין כבר בהודייתו הראשונה על קיומו של המחפר במקום, ואת מקום האונס ציין כ"שש או שבע שורות (של עצים - א.ג.) לאחר שעבר בגר (טרקטור)" (ת60/). כשנשאל בשיחזור הראשון אם הבור והחפירה היו בליל הארוע, השיב: "לא, היה אספלט, כרכר, לא היתה חפירה" (ת15/א). בתאריך 29.6.93 נלקח המערער לשיחזור נוסף בחורשה, ובשיחזור אמר כי בליל הארוע לא היתה תעלה, אלא "היה כביש כזה", וכי מעולם לא ביקר בחורשה לפני אותו לילה (ת10/ עמ' 6).

המערער ציין בהודייתו כי הבחורה עישנה ברכבו סיגריה שהיתה ברשותה, אותה הדליקה בכוחות עצמה. ואכן, נהגה המנוחה לעשן, וחברתה העידה שבאותו ערב לקחה המנוחה בכיסה שתי סיגריות מסוג "קנט קצר" (עמ' 57).

על כך כי שהמנוחה החזיקה שקית כבר עמדנו. ואכן, ציין המערער בהודייתו שהבחורה החזיקה שקית או תיק, ובמהלך השיחזורים במזבלה חיפש באובססיביות שקית.

המנוחה היתה בעלת נסיון מיני (עמ' 114), והמערער בהודייתו ציין כי הנאנסת לא היתה בתולה.

לדברי המערער אמרה לו כי היא נוסעת לבקר את הוריה בבאר שבע, ואכן ידוע כי היתה בדרכה לבאר שבע.

המבחן החיצוני של ההודיה, מעלה, אם כן, את אמינותה.

42. אולם אין לשכוח כי הפרטים עליהם עמדנו, אף הם באו מפי המערער, ואין מדובר בתוספת ראייתית **חיצונית** להודייתו. אולם דרישת הסיוע יכולה לבוא על סיפוקה כשנאשם כולל בהודייתו, הטענה תמיכה ראייתית, "פרטים מוכמנים" שלא יכול היה לדעתם אילמלא ביצע את העבירה המיוחסת לו. אם הוכח קיומם של פרטים אלה כי אז יש בכוחה של ידיעת הפרטים לבסס זיקה בין הנאשם לעבירה, ולהפיג את החשש כי הוא קשר עצמו לעבירה שלא ביצע (ע"פ 555/91 מויאל נ' מדינת ישראל, שלא פורסם).

בענין זה נאמר בע"פ 4769/92 הנ"ל כי:

"לצורך הבדיקה החיצונית ראוי הוא לברר האם פרטים עובדתיים הכלולים בהודייה, לא יכלו להמצא אלא בידיעת מי שביצע את העבירה, או בידיעתו וגם בידיעת המשטרה, אשר שמרה עליהם בסוד. בקיאותו של המתוודה בפרטים מוכמנים כאלה, הינה בעלת משמעות רבה בבדיקת אמיתותה של ההודייה, ויש שהיא שקולה במהותה לראייה מסייעת. שכן יש בה לרוב להצביע על הקשר בין הנאשם לעבירה, ולהפיג את החשש שההודייה היא הודיית שוא. וככל שגדל מספר הפרטים המוכמנים שהנאשם שזר בהודייתו, כך גם קטן החשש כי ידיעתו עליהם לא נובעת מביצוע העבירה, אלא מרמזים שגרמזו שלא במשים על ידי חוקריו בעת שנחקר, ונקלטו על ידו".

כדי שבקיאאות בפרטים תהא בעלת אופי מסבך, יש להקפיד על כך שהבקיאאות בפרט תהיה ברורה וגלויה, ולא תהיה מוטלת בספק; כי קיומו של הפרט במציאות תוכח כדבעי; וכי פרט זה לא יכול היה להימצא אלא בתודעתו של מי שביצע את העבירה. כמו כן, קיים יחס הפוך בין שכיחות הפרט לבין משקלו הראייתי. כלומר, "ככל שמדובר בידיעת פרטים 'נסתרים' יותר ו'מיוחדים' יותר להתרחשות נשוא האישום כן ילך ויגדל משקלה הראייתי של הידיעה" (י' קדמי על הראיות (תשנ"א 1992-82). ככל שידיעת הפרט נפוצה יותר כן היא מאבדת מאופיה המסבך.

43. המערער ידע, כאמור, כי מצב החורשה בלילה הגורלי, היה שונה ממצבה בעת השיחזור, עקב עבודות חפירה שבוצעו בין הזמנים. בהתחשב בכך כי מדובר בשינוי שנעשה תוך שבוע ימים, הכולל את הלילה בו נעלמה המנוחה, גם קטנה האפשרות כי המערער נחשף לעובדה זו בעבר. המערער מסר בהודייתו כי לא ביקר בחורשה קודם לכן, ובעדותו לא נתן הסבר כיצד ידע על השינויים שחלו בחורשה (עמ' 404).

מאיך גיסא, העיד מאיר נחום כי המחפר שחנה בפתח החורשה הוא גדול, "בולט לעין. ציבעו צהוב" (בעמ' 201). כך שבידי המערער היה להבחין בקיומו של המחפר, כשחלף מידי יום בכביש בדרכו לעבודה (עמ' 376). ולא זו בלבד, אלא שגם לא מן הנמנע כי המערער הבחין תוך נסיעתו בכביש, בתעלה שנחפרה. זאת כעולה מן הדיאלוג שהתקיים בין המערער והחוקר אבוקסיס בעת שנסעו למזבלה ביום 23.6.93, והשוטר יגאל שהיה אתם הבחין כי המערער מסתכל לעבר החורשה. וכך דיברו ביניהם במהלך הנסיעה:

"יגאל: למה אתה מסתכל לשם?
 סלימאן: אני הסתכלתי
 אבוקסיס: ומה יש שם?
 סלימאן: איפה היינו בבוקר
 אבוקסיס: מה יש שם, מה זה איפה היינו בבוקר?
 זה החורשה?
 סלימאן: כן, החורשה
 אבוקסיס: והתעלה הזאת היתה?
 סלימאן: לא, לא היתה" (נ24/ עמ' 14).

אם אכן היה בידי המערער להבחין תוך כדי נסיעתו בכביש לעבודה בשינויים שחלו בחורשה, כי אז יכול היה להמצא נתון זה בתודעתו גם אלמלא ביצע את העבירה.

44. המערער מסר בהודיותיו כי הבחורה עישנה, ולמיטב זכרונו היא הדליקה את הסיגריה במצית. בכך שנערה מעשנת אין לראות תופעה יוצאת דופן. ואף שידוע כי היה ברשותה של המנוחה מצית, הרי שהוא היה

ארוז כמתנה בתוך קופסא (עדות אושרית מוריס, חברתה של המנוחה, בעמ' 60), והמערער לא מסר כי הבחין שהבחורה פותחת אריזה ומוציאה מצית מתוך קופסא, כדי להדליק את הסיגריה.

45. בענין השקית שנשאה המנוחה, הרי שיש לזכור כי המערער התקשה להיזכר אם היתה זו שקית או תיק. העובדה שנערה תישא בידה "שקית או תיק", הינה תופעה נפוצה, ואין מדובר בידיעה מיוחדת.

46. המערער מסר לחוקריו וכן למדובב, כי הבחורה לא היתה בתולה. אולם אמירה זו יש להסמיך לדבריו למדובב כי "אין אף אחת שלא בתולה. יקלל אלוהים את כבוד הכופרים" (ת112/ עמ' 13). משמע, כי אין לשלול את האפשרות כי דבריו על כך שהמנוחה לא היתה בתולה, נבעו מ"תפישת עולמו" על המתירנות המינית בה נוהגות נערות.

47. החשש כי ידיעת הפרטים שהזכרנו לא נבע דווקא מביצוע העבירה, מונע, לדעתי, את האפשרות לראות בהם לבדם, אף בהצטברותם, כמגיעים לכדי ראיית סיוע להודיית המערער כי אנס את הבחורה שאסף למכונתו. אלא שלדיעת הפרטים מצטרף ביקורו החריג של המערער במזבלה בלילה הגורלי, וכן מצטרפים שקריו.

49. אשר לשקרו של המערער, הרי שאלה נוגעים לביקורו החריג במזבלה בלילה בו נעלמה המנוחה; שקריו בנוגע לשהותו בבית כל אותו ערב עד יציאתו לעבודה; התכחשותו להודייתו בפני המדובב; וכן השקר לשחדה בעת ביקורו במזבלה בשעה 22:30, באומרו לו כי חזר זה עתה מביקור אצל קרוב משפחה בבית חולים.

אכן, "לצד כוחו של השקר כגורם המשמיט את הבסיס מתחת לטענתו העניינית של הנאשם, יש לו לשקר משקל ראייתי עצמאי משלו כראיה נסיבתית הנעוצה בהתנהגות מפלילה, שיש עימה ביטוי לתחושת האשם" (ע"פ 3625/91 אור נ' מדינת ישראל, שלא פורסם; וע"פ 517/86 ברוקס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 441, 451). אולם בית המשפט נדרש לזהירות יתרה, לבל ייכשל בהרשעת נאשם בשל שקריו, ולא בשל קיומן של ראיות מספיקות. עמד על כך הנשיא שמגר, באומרו בע"פ 543/79 (נגר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 113, 140-141) כי:

לא מן המותר לחזור ולהדגיש, כי ראיות בדבר כזבים, כביכול, צריכות להיבחן בזהירות מיוחדת:
יכול והנאשם יעלה טענה כוזבת לאו דווקא בשל כך, שהוא ביצע את העבירה המיוחסת לו, אלא בשל טעמים אחרים הכרוכים בביצועה של

עבירה אחרת או טעמים אישיים, אשר אינה דבקה בהם תווית עבריינית. על-כן מן הנכון, שבית המשפט יחזור וישקול בזהירות, לאור מכלול הנתונים והטענות שבפניו, שמא השקר, אף כי הוא גלוי, נובע מעילה, שאין זיקה בינה לבין האשמה המסוימת בה דן בית המשפט..."

דברים אלה יפים במיוחד בבואנו לבחון אם שקרי הנאשם תומכים בהודייתו שלו, ולא בעדותו של עד אחר. שכן, קיים קושי מושגי לקבוע כי שקרי הנאשם הם ערובה לכך שהודייתו אינה הודיית שוא. כי מי יתקע לידינו כי השקר מסגיר תחושת אשם דווקא, ואינו נובע מאותה סיבה עצמה שבגינה מסר הודית שוא? מכאן, שהערך ההוכחתי של שקרי הנאשם, מוגבל, כראיה לאמיתות ההודיה, כשזו הראיה הישירה היחידה נגדו.

בענייננו ניתן לומר כי בשקריו ביקש המערער להעלים את האמת, והם מעלים אפשרות סבירה כי הודייתו באונס היא הודיית אמת. אולם לא ניתן לומר "כי השקר גם אם הוכח קשור אל העבירה עליה נסב המשפט, ואינו נובע מעילה אחרת, שאינה רלבנטית לצורך בחינת האשמה" (ע"פ 543/79 הנ"ל בעמ' 141; וע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2), 826, 832-833).

לא למותר לציין כי המערער לא היסס לשקר, גם כשהשקר היה גלוי לעין. כך הכחיש בעדותו כי הודה בפני המדובב, למרות שידע כי השיחה ביניהם הוקלטה ונמצאת בפני בית המשפט.

50. אשר לביקורו החריג של המערער במזבלה בלילה בו נעלמה המנוחה, הרי שעל אף החשד שהוא מעלה נגד המערער, יש בביקור להקנות אופי מפליל רק אם שטף המערער את מכוניתו. שכן, בשטיפה זו, אם הוכחה, חבוי ניסיון לטשטש עקבות, ולא יכול להיות לה הסבר תמים. במיוחד, כשהמערער מסר בחקירתו כי שטף את מכוניתו ביסודיות למחרת היום (ת53/), וכי אינו נוהג לשטוף את המכונית במזבלה. יציין, כי המערער כרך את ביקורו החריג במזבלה רק בהקשר לגירסתו כי טמן שם את גופת המנוחה.

בפסק דינו קבע השופט סגל כי במהלך הביקור במזבלה שטף המערער את מכוניתו. סגן הנשיא גלעדי נמנע מלקבוע ממצא מפורש בנדון, אף כי נתן אמון כללי בעדותו שחדה, אשר מסר פרט זה. את התמיכה הראייתית להודיה שאב סגן הנשיא גלעדי מעצם הביקור במזבלה. השופט הנדל נמנע מלקבוע ממצא לגבי שטיפת המכונית, ואף מצא טעם לסייג את האמון בעדותו של שחדה.

שחדה אכן היה עיקבי בדבריו כי המערער שטף את מכוניתו, אולם הבסיס למסקנתו נשתנה מגרסה לגרסה. תחילה מסר כי זאת היא מסקנתו, כיון שלאחר כניסת המערער למזבלה שמע זרימת מים, ואחרי כן

ראה את מכוניתו רטובה. בגירסה מאוחרת מסר כי היה לו קשר עין עם המערער וראה אותו שוטף את מכוניתו. בעדותו מסר כי שמע קול מים, וכי לא ייתכן שמישהו אחר, זולת המערער, הוא שפתח את הברז.

ניתן לסבור כי הסתירות בדבריו של שחדה, הם שהביאו את סגן הנשיא גלעדי להמנע מקביעת ממצא בנדון. אולם, ולטעמי זה העיקר, תמיהה גדולה היא על שום מה התעקש המערער גם לאחר שהודה כי הביא את גופת המנוחה למזבלה, להכחיש את העובדה כי שטף את מכוניתו. והרי בהכחשה זו, בה דבק גם בעת העימות עם שחדה, לא היה להפחית בכהוא זה מהודייתו ומחומרת המעשים שבהם הודה? תמיהה זו מצטרפת לתמיהה נוספת הקשורה לביקור זה, והיא נוגעת להכחשתו החוזרת ונשנית כי ראה את שחדה בהגיעו למזבלה, כשהכחשה זו הינה שולית וחסרת ערך אחרי שכבר הודה.

הנה כי כן, חריגותו של הביקור מעניקה לו גון מחשיד, אולם ערכו המפליל מועט ואינו מגיע לכדי תמיכה ראייתית בהודיית המערער באונס. זאת, כשבנוסף לחריגותו של הביקור אין כל ראייה המאמתת ישירות את הודיית המערער כי אנס את המנוחה.

51. סיכומם של דברים. המערער הודה במשטרה ובפני המדובב כי אנס ורצח את המנוחה. כן הודה בבית המשפט השלום בעת הדיון בהארכת מעצרו. גם מהדברים שאמר לאמו ולאשתו בבית משפט השלום משתמעת הודיה. הודיית המערער גם היתה רצופה בדברי חרטה וצער על מעשיו, והוא אף ביקש מחוקריו כי יכווה על כך. אולם הפסיפס הראייתי שניתן להרכיב מן ההודיה, אינו שלם. נותרו השערות בלבד כיצד הגיעה גופת המנוחה לבור בו נמצאה, והשערות בעלמא על המניעים שהביאו את המערער להסתיר מהמשטרה את המקום בו הטמין את גופת המנוחה, על אף שהודה באינסוסה וברציחתה. במיוחד עולה השאלה מדוע היתה גם התוודותו בפני המדובב רק חלקית, וגם לו לא גילה כי הטמין את הגופה בבור? בנוסף לכך, ובלי למצות את כל שנאמר כבר בהרחבה, עולה השאלה מה הביא את המערער לומר למדובב מיד לאחר שהודה בפני חוקריו, כי הודייתו היתה "שקר לבן"? מדוע הודה והכחיש חליפות בפני המדובב כי הוא שאנס ורצח את המנוחה? מדוע מסר למדובב פרטים על המנוחה שלא תאמו את תאורה?

בנסיבות אלה ברור היה גם לדעת הרוב בבית המשפט קמא כי לא ניתן להרשיע את המערער בהעדר ראייה תומכת שתגיע לכדי סיוע, ולדעת, ראייה כזאת אינה בנמצא. הביקור החריג של המערער במזבלה בליל העלמה של המנוחה, מעלה חשד נגדו, אולם אין הוא בגדר ראיית סיוע לביצוע העבירות בהן הואשם. הוא הדין בשקריו של המערער.

סימני השאלה שעולים מחומר הראיות יוצרים, לדעתי, סכנה לטעות משפטית בהרשעת המערער. סימני שאלה אינם יכולים לשמש מענה ראייתי הולם לסימני השאלה שמעוררת הראיה העיקרית, היא ההודיה.

חשדות נגד המערער קיימים. תשתית ראייתית מספקת להרשעה - אין. מכאן מסקנתי כי דין הערער להתקבל, ודינו של המערער להיות מזוכה מן העבירות בהן הואשם.

שׁוֹפֵט

השופט י. קדמי:

1. כללי

לצערי, לא אוכל להצטרף לפסק דינו של חברי הנכבד השופט גולדברג. לשיטתי, כפי שיפורט להלן, חומר הראיות הכולל שבא בפני בית המשפט המחוזי מצדיק - ולמעשה מחייב - הפרדה בין האינוס לבין הרצח.

אכן, לכאורה, קשורים האינוס והרצח זה בזה, בחינת מסכת אחת שאינה ניתנת להפרדה; ועל כן, אם קיימות ראיות מספיקות להוכחת האינוס, כי אז די בראיות אלה כדי להוכיח, מניה וביה, גם את הרצח.

ברם, אף שבדרך כלל כך הם פני הדברים במקרים מסוג זה, המקרה שבפנינו שונה ומיוחד. ייחודו של המקרה דנא נעוץ בכך, שהתיחסותו של המערער לאינוס ולהמתה, בהודיות העומדות בבסיס הרשעתו, אינה זהה: באינוס הוא מודה במישרין ובפה מלא; ואילו לענין המתה אין בפיו הודייה ישירה ומלאה, אלא אמירות מעורפלות, לפיהן אפשר שבעת השלכתה מן המכונת היתה המנוחה בחיים.

2. התשתית העובדתית

א. חברי הנכבד, השופט גולדברג, פרש בפסק דינו יריעה רחבה של עובדות המקרה; ואנכי איני רואה מקום וטעם לחזור עליהן.

כפי שכבר נאמר, בהודיות שמסר המערער בפני המדובב - ובעקבותיהן גם באזני החוקרים - הוא הודה, בפה מלא, בביצוע מעשה האינוס. על פי העובדות שבהן הודה המערער בהודיותיו: הוא אסף את המנוחה למכוניתו בצומת גילת - אליה הגיעה, כך מסתבר, ברכב אחר - ובדרכם, למד מפיה פרטים בקשר ליעד שאליו מכוונות פניה; כאשר הגיעו אל החורשה - שבה בוצע לדבריו האינוס - נכנס המערער אל בין עצייה ושם בעל את המנוחה במכונית, בניגוד לרצונה וכשהוא משתמש בכוח; מן החורשה, המשיך המערער בנסיעה כשהמנוחה עמו וכאשר הגיעו אל גשרון - אליו הוביל המערער את חוקריו - דחף המערער את המנוחה, לאחר שהשתמש באלימות כלפיה, אל מחוץ לרכב, תוך כדי נסיעה, והסתלק מן המקום.

מאידך גיסא, אין בהודיותיו של המערער התייחסות ברורה וחד משמעית לענין קיפוח חייה של המנוחה; והשאלות: אם המנוחה נותרה בחיים לאחר האינוס, אם היתה בין החיים אם לאו בעת השלכתה מן המכונית מעל הגשרון, מה היתה סיבת המוות ומתי נגרם וכיצד הגיעה גופתה של המנוחה למקום שבו נמצאה כעבור שנתיים - נותרו ללא מענה.

הנה כי כן, "מפצלת" הודיותיו של המערער את ההתרחשות נושא האישום לשניים: מצד אחד - פרשת האינוס, המתוארת לפרטייה והמניחה תשתית עובדתית שבכוחה לשמש בסיס להרשעה; ומצד שני - פרשת ההמתה, שלא זכתה לפירוט מספיק, המאפשר קביעה ברורה וחד משמעית של נסיבות גרם המוות - לרבות סיבת המוות והמועד שבו נגרם - והמותיר בספק את זהותו של האחראי לגרם המוות.

ב. כמו רוב השופטים בבית המשפט המחוזי, אנכי לא מצאתי טעם שלא לקבל את הודיותיו של המערער - והדגש הוא על הודיות שמסר בפני המדובב ובמיוחד ההודייה הראשונה - כהודיות המשקפות את המציאות. ההודייה הראשונה - והיא עיקר - "פרצה" מתוכו של המערער ללא מעורבות זרה העשויה להעמיד בספק את אמיתותה; וזאת - על אף שהמערער ליווה את הדברים שבהם הודה באחריות לאינוס ולזריקת המנוחה ממכוניתו, ב"הכחשות" שבהן טען שדברי ההודייה אינם נכונים. בנסיבות הענין, אין בהתכחשות - המיידית והנרגשת - לדברי ההודייה, כדי ליטול ממנהימנותה, אלא, אדרבא, יש בה כדי לחזק את היותה "אמיתית וכנה"; וזאת, משום שעל פניה ניכר בה, שהיא מבטאת את "אי רצונו" של המערער ל"האמין", שהוא אכן ביצע את הדברים שבעשייתם הוא מודה.

גירסת המערער בקשר לאינוס - לרבות זריקת המנוחה מן המכונית לאחר נקיטה באלימות כלפיה - אינה לוקה בחוסר סבירות או בפגמי מהימנות עצמיים. בנסיבות אלו, לשיטתי - להבדיל מגישתו של חברי, השופט גולדברג (פסקאות 31-39 לפסק דינו) - עמדה ההודייה במבחן המהימנות הפנימי; ועשויה היא, על כן, לשמש בסיס להרשעה, באם תימצא לה - כפי שנמצאה בפועל - תוספת ה"דבר מה" הדרושה לאימותה.

ג. מאידך גיסא, כפי שכבר נאמר, אין בהודיות האמורות די כדי לבסס מימצאים: באשר למועד שבו ניגרם מותה של המנוחה, אם לפני שהושלכה מן המכונית או לאחר מכן; ובאשר לסיבת המוות והנסיבות שבהן הגיעה גופתה אל המקום שבו נתגלתה, כשנתיים לאחר הארוע.

המערער לא הודה בפני המדובב כי "המית" את המנוחה וכי זרקה מן המכונית כאשר לא היתה כבר בין החיים. השקרים בהם הסתבך המערער כאשר "נלחץ" לומר היכן הגופה - אינם יכולים לבוא במקום ראייה בעיני זה; ואי יכולתו של המערער להצביע, בסופו של דבר, על מיקומה של הגופה, תומכים בגירסתו הראשונה, לפיה השליך את הגופה ליד הגשרון ואינו יודע מה עלה בגורלה.

חלק זה של ההודייה לאמור: החלק המתייחס לגרם מותה של המנוחה - למעט עובדת השלכתה מן המכונית ליד הגשרון - לוקה בחסר ומעורפל; ובתור שכזה אין בכוחו לשמש בסיס לקביעת מימצאים. במצב דברים זה - כפי שיובהר להלן בהרחבה - אין בחומר הראיות תשתית עובדתית מספקת לביסוס הרשעתו של המערער בגרימת מותה של המנוחה.

3. זריקת המנוחה ליד הגשרון

על פי הגרסה שהציג המערער בפני המדובב, הוא השליך את המנוחה ממכוניתו ליד הגשרון, כאשר היא "מדוכדכת" ובמצב של "בין החיים למוות". מאוחר יותר, אמר המערער לחוקר עמוס, כי המנוחה היתה "חיה. כן חיה, יכול להיות..."; וזאת לאחר שהודה בפניו, כי סטר לה "כמה סטירות" והוסיף שהוא "חושב" שחנק אותה, אך אינו זוכר משום שהיה שיכור. בשלב זה, שלל המערער במפורש את האפשרות שהוא השליך את הגופה באתר האשפה, כפי שניתן היה להניח לנוכח הביקור המפתיע שערך שם. מאידך גיסא, הביע המערער את הסכמתו לצאת ולהצביע על המקום (הגשרון) שבו השליך את המנוחה מן המכונית, כאשר הוא מסתייג ומדגיש: "אולי נמצא אותה שם... (ההדגשה שלי - י.ק.); ומאוחר יותר, באותה שיחה עם החוקר, מוסיף - "לא ברור אם נמצא אותה שם".

דברים אלה של המערער - לפיהם קיימת אפשרות שהמנוחה נזרקה מן המכונית בעודה בחיים ושהתחשב בכך שחלפו מספר ימים עד שנעצר, אפשר שלא תימצא במקום שבו נזרקה - נאמרו על ידו במסגרת ההודייה באינוס, כשהוא רואה את עצמו אחראי להיעלמה של המנוחה; ואף שהביע ספק אם הגופה תימצא במקום שעליו הוא מספר, יצא בפועל להצבעה ולשיחזור לאותו מקום. בהעדר בסיס בראיות להסבר על שום מה יסתיר המערער את מקום הגופה לאחר שהודה באינוסה של המנוחה, בחניקתה ובהשלכתה ממכוניתו - פרט להשערות בדבר הכוונה להסתיר "מעשה" שעשה בה - אין מנוס מליתן לדבריו של המערער בהקשר זה את המשקל המתחייב מהיותם משולבים בהודייתו; ובמיוחד כך הם פני הדברים, כאשר אין ראייה בדבר סיבת המוות והגופה התגלתה במקום "זר" למערער ולשיגרת חייו.

4. "דבר מה": לאינוס ולהמתה

לענין האינוס, נמצאה לצידה של ההודייה שמסר המערער, ראייה מאמתת - קרי: "דבר מה" - בעיקרו של דבר, בשלושה אלה: ראשית - ב"דיעת פרטים", וביניהם יעדה של המנוחה, העובדה שלא היתה בתולה, העובדה שהחזיקה שקית פלסטיק ברשותה והעובדה שלבשה מכנסיים; שנית - ב"שיחזור המעשה" תוך גילוי בקיאות בפני הקרקע במקום (תאור החורשה נכון ליום המקרה) ואגב הצבעה מסודרת על פרטי האינוס בתוך המכונית; ושלישית - בהתנהגותו המפלילה של המערער, שהגיע בליל המקרה לאתר האשפה, במפתיע ושלא כדרכו, כשעה ומחצה לפני תחילת עבודתו - מועד המתישב עם היותו האנס - במכוניתו הפרטית, שיקר לשומר בדבר הרקע לביקור, "טיפל" במכונית, החזירה לביתו והגיע לעבודה ברכבו של מעבידו בשעה הרגילה.

שלא כחברי, השופט גולדברג, אני לא מצאתי יסוד מספיק להתערב בקביעתם של רוב השופטים של בית המשפט המחוזי, בדבר כוחם הראייתי של הגורמים המפורטים לעיל לשמש תוספת מאמתת להודיית המערער. עם זאת, לשיטתי, כוחם של גורמים אלה מוגבל לאימות ההודייה בעניין אינוסה של המנוחה והשלכתה מן המכונית לאחר האינוס, כשהיא מצויה "בין חיים למוות"; ואין בכוחם - בנסיבות המיוחדות של המקרה - כדי להשלים את ה"חסר" בהודייה לענין האחריות לגרם המוות. האפשרות שהמנוחה הושלכה מן המכונית בעודה בחיים נותרת בעינה; ואילו סיבת המוות - מכוחה "נקשרת" התנהגותו של המערער כלפי המנוחה להתרחשות המוות בעקבותיה - והדרך שבה הגיעה גופתה של המנוחה למקום שבו נתגלתה, נותרו עלומות.

אכן, הדעת נותנת כי האלימות שנקט המערער כנגד המנוחה זריקתה מן המכונת כמתואר על ידו, "תרמו" למותה. ברם, מיקומה ה"זר והמוזר" של הגופה מותירים בהקשר זה "חלל" ראייתי, שכל עוד לא יתמלא - לא ניתן להרשיע את המערער בגרימת מותה של המנוחה על פי הודייתו; וראיות למילוי החלל - אין.

בנסיבות המיוחדות של המקרה שבפנינו, כאשר ההודייה אינה מדברת במפורש בגרם מותה של המנוחה, אלא אך מניחה בסיס ל"מסקנה" בדבר אחריותו של המערער לגרם המוות וגופתה של המנוחה מתגלה במקום אחר מזה שהמערער מצביע עליו בהודייתו - מקום שהוא "זר" להתרחשות ולמערער - מן הדין היה שתימצא בחומר הראיות ראייה המבססת ומאמתת את ה"מסקנה" האמורה; ולא ניתן להסתפק בהקשר זה בראית ה"דבר מה", אשר לפי טיבה מספקת אימות לגירסת האינטוס זריקת המנוחה מן המכונת בעודה בחיים בלבד. ראייה כזו - לא מצאתי.

5. גילוי הגופה: משמעותו הראייתית

גילוי גופתה של המנוחה, במקום שאין לו קשר לארוע נושא האישום, לעיסוקיו של המערער ולשיגרת חייו, הגביר את ה"עירפול" שהותירה הודיית המערער, באשר לנסיבות שבהן נגרם מותה של המנוחה; ואף הוסיף לו מימד נוסף של תעלומה. מי שהניח את הגופה באותו תא ניקוז מרכזי של רשת ביוב שכונתית, צריך להיות, לכאורה, אדם שהכיר את המקום, ידע על דבר מציאותו של התא ועל היכולת לעשות בו שימוש ולחזור ולכסותו באופן שלא ימשוך תשומת לב; וכאמור, אין בחומר הראיות דבר המצביע על כך שהמערער עונה על דרישות אלה.

בנסיבות אלו, חוזרת ומחייבת דיון וליבון השאלה שהטרידה את הכל: האם המערער שיקר כאשר הוביל את החוקרים לגשרון ואחר כך הצביע על האתר כמקום השלכת המנוחה, על רקע אי רצונו, מטעמים שעמו, לגלות את מיקומה האמיתי; או, שמא אמר אמת כשסיפר למדובב ולחוקרים, ש"נפטר" מן המנוחה - מבלי לדעת אם היא חיה או מתה - על ידי זריקתה סמוך לגשרון, ורק משלא נמצאה שם - והוא לא ידע מה ארע אתה - הצביע על אתר האשפה כדי לרצות את חוקריו, בידעו שממילא אי אפשר למצוא שם דבר.

המצב שבו נמצאה גופת המנוחה - ולמעשה המדובר בחלק של השלד שלה - מתיישב עם אינוסה; וזאת - בהתחשב בכך שלהבדיל מחלקה העליון של הגופה שנמצא "לבוש", היה חלקה התחתון "עירום" ומכנסיה, תחתוניה ונעליה לא נמצאו במקום. ברם, לא ניתן ללמוד מן השרידים מה היתה, בפועל, סיבת המוות וכיצד, מתי ועל ידי מי הובאה הגופה לאותו מקום.

על דרך ההשערה, ניתן, למצוא בהעדר הנעליים ופריטי הלבוש של הפלג התחתון של הגוף, "הסבר" לביקורו המפתיע של המערער באתר האשפה והוא: - להיפטר שם מן הפריטים האמורים, שנותרו, ככל הנראה, יחד עם השקית הפלסטיק, במכוניתו. ברם, מאידך גיסא, המערער מוסר למדובב כי לאחר האונס, המנוחה לבשה את בגדיה; ומכאן, שהיתה לבושה כאשר זרק אותה מן המכונית ומי שהטמין את גופתה הוא שהפשיטה והוא האחראי להיעדרם של הפריטים האמורים. אם כך ואם כך, אין אלו אלא השערות, שאינן יכולות לבוא במקום ראיות.

כן אפשר להעלות השערות מהשערות שונות, לפיהן המערער הערים על המדובב ועל החוקרים, והוביל את האחרונים אל הגשרון, כשהוא יודע היכן טמונה הגופה ומשוכנע שלא ימצאוה שם; והכל על מנת למנוע את הרשתו ברצח, או על מנת לכסות על התעללות קשה שהתעלל בה ואשר בעטיה חסרו בגופה חלקי הפלג התחתון של גופתה. ברם, תהיינה השערות אלו הגיוניות וסבירות ככל שתהיינה, בהעדר בסיס ראייתי אין הן יוצאות מגדרן של "השערות" גרידא.

6. גילוי הגופה: השלכותיו להוכחת אחריותו של המערער להמתה

במצב דברים זה, לא היה בגילוי הגופה כדי לתרום להבהרת קורותיה של המנוחה לאחר השלכתה מן המכונית, כפי שמוסר המערער בהודייתו הראשונות. עד לגילוי הגופה, לא היה הכרח במתן תשובה לשאלה האמורה על מנת לבסס הרשעה ברצח. ברם, גילוי הגופה - שינה את פני הדברים וחייב מתן תשובה.

עד לגילוי הגופה, נקודת המוצא היתה שהמערער, כמי שהיה אחרון עם המנוחה בעודה בחיים, חייב להצביע על מיקומה; ומשלא עשה כן - די בהודייתו בדבר אינוסה, הכאתה, חניקתה וזריקתה של המנוחה מן המכונית, על רקע העלמה מבלי להותיר עקבות, כדי לקבוע את מותה ולראותו אחראי לגרימת המוות. במצב דברים זה, היה בכוח הגורמים המאמתים המפורטים לעיל, כדי לבסס על סמך ההודייה גם הרשעה ברצח; וזאת - משום שהמסקנה ההגיונית היחידה, שהתחייבה מן ההודייה באינסו, בהכאה ובחניקה, על רקע היעלמה של המנוחה, היתה: כי המנוחה מתה וכי מי שאנסה וחנקה - וזרקה מן המכונית - הוא זה שאחראי למותה.

ברם, גילוייה של הגופה, גרם לערעור בסיסה של המסקנה האמורה: מיקום הגופה היה, כאמור, זר לאירוע וזר לשיגרת חייו של המערער; ובהתחשב בכך שבהודייתו לא ידע המערער לומר, אם המנוחה היתה חייה או מתה שעה ש"התפטר" ממנה - נוצר בסיס לאפשרות כי היתה חייה באותו מועד ואדם אחר, בלתי ידוע,

אספה וטמן את גופתה - לאחר שהמיתה - במקום שבו נתגלתה. נכון הדבר, שאין במיקומה של הגופה ובמצב שבו נתגלתה כדי לבסס קביעה פוזיטיבית בדבר מעורבותו של גורם שלישי. ברם - די בהם כדי להותיר "חלל" בראיות התביעה בדבר סיבת מותה של המנוחה והנסיבות שבהן נתקפחו חייה; וכל עוד לא יתמלא חלל זה - לא ניתן, לשיטתי, להרשיע את המערער באחריות לגרם המוות על פי הודייתו.

גילוי הגופה במקום ובמצב שבהם התגלתה, שקול בנסיבות הענין, כנגד גילוייה של "ראיה" חדשה, המכרסמת ביכולת לסמוך הרשעה ברצח על פי ההודייה - המדברת בזריקת המנוחה בעודה בחיים במקום שונה לחלוטין - כל עוד לא תימצא ראיה המבססת את המסקנה, שהמנוחה מתה כ"תוצאה" ממעשיו של המערער דווקא.

במצב דברים זה, אין מנוס ממתן תשובה לשאלה האמורה; וכל עוד עומדת היא בעינה - והיא אכן עומדת כך - המשמעות היא, שלא ניתן לקבוע, במידת הוודאות הדרושה בפלילים, שהמערער נושא באחריות להמתת המנוחה.

7. האחריות להמתה: ידיעת מיקום הגופה

רוב השופטים בבית המשפט המחוזי בחרו באפשרות, שהמערער משקר ושלא גילה את המיקום האמיתי של הגופה, משום שביקש להעלים "סוד אפל" שעל פי הכרתו שלו אסור היה לו לחשפו. מבחינת סבירותה, אין לשלול אפשרות זו. ברם, זו אינה האפשרות היחידה; עדיין עומדת בעינה האפשרות האחרת, לאמור: שהמערער אמר אמת בהודייתו הראשונה. לשיטתי, אין אפשרות אחת מוציאה את רעותה; ושתיהן משתלבות בתמונת הארוע.

האפשרות שהמערער הטמין את הגופה במקום שבו נמצאה והעלים זאת במתכוון מחוקריו, עולה בקנה אחד עם הצהרתו באזני המדובב: שאת "הגופה לא ימצאו" משום שזה "קשה"; וכי מסר לחוקרים מקום "לא נכון". יחד עם זאת, האפשרות שהמערער לא ידע היכן מצויה הגופה - ואמר אמת כשסיפר שזרקה ממכוניתו ליד הגשרון - מתישבת עם דבריו לחוקר: "אולי נמצא אותה שם..." (בגשרון - י.ק.), ו-"לא ברור אם נמצא אותה שם..." (ההדגשות שלי - י.ק.). אמירות אלו, משקפות, למעשה, "אי ידיעה" מה קרה עם המנוחה מאז השלכתה מהמכונית.

הביקור המפתיע והחריג באתר האשפה והטיפול במכונית - ככל הנראה "שטיפה" - בהזדמנות זו, מתיישבים עם שתי האפשרויות; שהרי "סילוק סימנים" מן המכונית הולם כל אחת מהן. פריטי הלבוש, הנעליים והשקית הפלסטית לא נמצאו באתר האשפה. בכך אין אמנם ראייה שלא הושלכו במקום; אף יחד עם זאת, אפשר שלא הובאו לשם כלל, ואפשר שמה שהובא היתה שקית הפלסטיק לבדה. העדרם של הפריטים האמורים, אינו מכרסם בתמונת האינזוס; אך מאידך גיסא, תורם לעירפול קורותיה של המנוחה לאחר האינזוס. השאלה האם הומתה המנוחה בחניקה והוטמנה במקום שבו נמצאה על ידי המערער, או שמא נזרקה, לבושה, מן המכונית ליד הגשרון, כאשר היא עדיין בחיים ונאספה על ידי אחר - נותרה, לשיטתי, ללא מענה מספק.

8. האחריות להמתה: גדר הספק

כאמור, אילו נמצאה גופת המנוחה סמוך לארוע ובמקום שעליו הצביע המערער בהודייתו הראשונה, היתה הידיעה היכן נמצאת הגופה וקביעת סיבת המוות - כפי שהיתה מתבררת בודאי בבדיקתה - "משלימה" את ה"חסר" בהודייה בהקשר זה; ואי הוודאות, שהותרה ההודייה בקשר לאחריותו של העורר להמתתה של המנוחה היתה נעלמת. ברם, הגופה נתגלתה כשנתיים לאחר העלמה של המנוחה, במקום שאין לו קשר - מוכח - למערער ולשיגרת חייו ובמצב שלא ניתן היה לבדוק ולקבוע מה היתה סיבת מותה. נסיבות מותה של המנוחה וסיבת מותה נותרים - בסופו של דבר - במידה רבה, לוטים בערפל; ואין בחומר הראיות כדי לפזר ערפל זה.

ולא נעלם ממני, כי לכאורה "הודה" המערער גם בפני שופטת המעצרים באינזוס והמתתה של המנוחה. ברם, עיון מדוקדק בדבריו מלמד, כי למעשה המערער אך אישר בפני השופטת את דבר הודייתו ברצח ובאונס המנוחה ולא חזר והודה במעשים אלה; וזאת - תוך שהוא מדגיש, ש"זרקתי את הגופה על הכביש". אין בדברים אלה כדי להאיר את הטעון הארה, כמפורט לעיל.

במצב דברים כזה, אין די בקיומה של תוספת מאמתת - "דבר מה" - להודייה במעשה האינזוס, על מנת לבסס הרשעה בעבירת רצח על בסיס הודיות החוץ, שמסר המערער למדובב ולחוקריו, כפי שניתן היה לעשות לפני גילוי הגופה. אכן, מצויה בהודיות האמורות הודאה בנקיטה באלימות, שהיתה עשויה על פי טיבה להוביל לתוצאה קטלנית; והשלכת המנוחה מן המכונית נעשתה בנסיבות המתישבות עם אחריות לגרימת מותה. ברם, כמפורט לעיל, משנתגלתה הגופה, לא ניתן למצוא בהודייה תשתית להרשעה באחריות להמתת המנוחה; וזאת - כל עוד לא תימצא ראייה, שיהיה בכוחה להשלים את החסר לביסוס המסקנה, שהמוות נגרם כתוצאה ממעשיו של המערער ללא מעורבות של גורם זר, שאפשר ולו ה"בכורה" בהקשר זה. ראייה כזו - אין.

העולה מן המקובץ הוא, שאין בראיות כדי לשלול את האפשרות: שהמנוחה נזרקה מן המכוננית בעודה בחיים ונאספה על ידי אחר אשר "גרם" למותה והטמינה במקום שבו נמצאה גופתה. לאפשרות זו - קלושה ככל שתהיה - אחיזה בדברי המערער בהודיותיו; ומיקומה של הגופה - לרבות מצבה והפרטים שנמצאו לצידה - מקנים לה משקל מספיק לביסוסו של ספק הימנו רשאי המערער להינות.

במצב דברים זה, אין בהודיות שמסר המערער למדובב ולחוקרים כדי לשמש בסיס מספיק להרשעתו באחריות למותה של המנוחה.

עם זאת יודגש: בנסיבות הענין, אין להעדר תשתית ראייתית מספקת לביסוס הרשעה ברצח המנוחה - על פי הודיית החוץ של המערער - השלכה על הרשעתו של המערער על פי אותה הודיית חוץ באיננו. כאמור, המערער "הפריד" בהודיותיו בין האיננו לבין ההמתה: באיננו הודה במישרין ובפה מלא; ואילו לענין ההמתה, השאיר מקום - קלוש אך עדיין מקום - לאפשרות ש"נפרד" מן המנוחה בעודה בחיים ושלא הוא זה שטמן אותה במקום שבו נתגלתה גופתה. במצב דברים כזה, אפשר שימצא בראיות "דבר מה" מספיק לאימות גירסת האיננו, כפי שאכן נמצא; ויחד עם זאת, לא תימצא בראיות ה"השלמה" הדרושה לביסוס המסקנה שהמערער נושא באחריות גם לגרם מותה של המנוחה.

להשלמת התמונה יצוין, כי בחנתי את האפשרות, שהמערער נושא באחריות להמתת המנוחה, בכך שזרקה מן המכוננית כשהיא "בין חיים ומוות"; וזאת - גם אם התערב מאוחר יותר גורם שלישי, ש"השלים" את מעשה ההמתה. ברם, הגעתי לכלל מסקנה שאין מקום לעשות כן, כל עוד נותרים סיבת המוות והנסיבות שבהן הוטמנה הגופה - במקום שבו נתגלתה ובמצב שבו נמצאה שם - בגדר תעלומה.

כן שקלתי, אם לא יהיה זה נכון, להרשיע את המערער - על סמך הודיותיו - בנסיגון לרצח המנוחה, בכך שהשליכה ממכונניתו לאחר שסטר לה וחנוק אותה; אך הגעתי לכלל מסקנה כי בנסיבות הענין, אין מקום לעשות כן על בסיס הראיות הקיימות. השלכת המנוחה מן המכוננית, "נבלעת" בנסיבות הענין בפרשה הכוללת של אינוסה; ובית המשפט המחוזי, יביא זאת, כנסיבה מחמירה, בין השיקולים לענין העונש לו ראוי המערער בשל האיננו.

סיכומם של דברים, לנוכח גילוי הגופה - במקום שבו נתגלתה ובמצב שבו נמצאה שם - נשפט הבסיס מתחת להרשעת המערער באחריות להמתת המנוחה; ויש על כן, לזכות את המערער מעבירת הרצח שבה הורשע ולהחזיר את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שיגזור את דינו בשל עבירת האינוס לבדה.

שׁוֹפֵט

המשנה לנשיא ש. לוי:

1. דעתי היא שיש לדחות את הערעור, הן לגבי מעשה האינוס והן לגבי מעשה הרצח. סבור אני שאין עילה מספקת להתערב במשקל הפנימי והיצוני שניתן בפסק דינו של הרוב בבית המשפט המחוזי להודיותיו של המערער. הודיות אלו עלו בצורה ברורה הן מדבריו של המדובב ובפני אנשי המשטרה, בבית המשפט, לפני אמו ואחותו ומשני השחזורים, ביחוד מהשחזור השני; הודיות אלו נתמכות לא רק בהתרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט המחוזי (הגם בדעת רוב) ממהימנותו של המערער, אלא מקיומן של נסיבות מסבכות שהמערער לא נתן להן הסבר משביע רצון, או שהכחיש את קיומן; אף לנו ניתנה הזדמנות להתרשם באופן בלתי אמצעי משני השחזורים ואני מסכים עם אב בית הדין בבית המשפט המחוזי שהשחזור השני מהווה ראייה רבת משקל לתמוך בה את הגירסה המרשיעה. רשאי היה בית המשפט המחוזי, על יסוד הראיות שהיו לפניו ועל יסוד התרשמותו הבלתי אמצעית לתת משקל נמוך לטענה בדבר מוגבלותו הנפשית של המערער, ובכגון דא אין ערכאת הערעור נוהגת להתערב.

2. לדידי, הרעיון שיש להפריד לענין ההרשעה בין ענין האינוס וענין הרצח, הוא רעיון מפתיע. ההפרדה האמורה לא עלתה כטענה לפני בית המשפט המחוזי, ואף הסניגור המלומד לא העלה אותה בערכאתנו ובטיעוניהם הנוספים של הפרקליטים לפנינו שררה ביניהם אחידות דעים שאין מקום להפרדה האמורה. אכן בדין תמך השופט סגל בבית המשפט המחוזי את יתדותיו בפרשת ע"פ 417/83 פ"ד לח(1) 670, 671, בה נאמר "שההכחשה הטוטאלית נושאת עמה לעתים תוצאות לוואי ראייתיות השוללות העלאתה המאוחרת של טענה חילופית הסותרת את ההתכחשות הכוללנית". ודוק; עמדתו הבסיסית של המערער בבית המשפט המחוזי וגם לפנינו לא הבחינה בין מעורבותו במעשה האינוס לבין מעורבותו במקרה הרצח, ולפיכך גם פרשת הראיות סבה סביב ביצוע שתי העבירות כחטיבה אחת שאינה ניתנת להפרדה; משום כך גם לא הועלתה האפשרות בחקירה על ידי המדינה שמא ביצע המערער אך את מעשה האינוס לבדו.

3. לאחר שהחזרנו את התיק לבית המשפט המחוזי לכתיבת פסק דין חדש, ניתנה למדינה ולנאשם הזדמנות לסדר מחדש את ה"קוביות הראייתיות" כדי לברר אם הן משתלבות עם מקום הימצא הגופה; אך המערער לא ניצל את ההזדמנות ולא עלה על דוכן העדים; הסבריו של פרקליט המערער בענין זה לא שכנעו אותי; אם אמנם מסכת הראיות הכוללת מסבכת את המערער בעבירות שיוחסו לו, יכול והיא תהפוך, בהעדר ראייה לסתור, לחלוטה ואין ההגנה יכולה לסמוך על ניחושים לגבי תכנה האפשרי של עדות הנאשם, שלא הועמדה במבחן החקירה שכנגד.

4. עיון במסכת הודיותיו של המערער (בצד הכחשות מלאות, למחצה ולרביע), שלעניין מקובלת עלי עמדת הרוב בבית המשפט המחוזי, מגלה שהמערער הודה (בצד הכחשותיו) לא רק במעשה האינוס אלא גם בגרימת מותה של המנוחה, אם כי מסר גירסאות שונות לענין אופן המתתה והוא - ביחד עם מסירת גירסאות אחרות לגבי האופן שבו נפטר ממנה (או מגופתה) לאחר האינוס. בצד העלאתה של הגירסה שלאחר האינוס זרק המערער את המנוחה לצד הגשרון או ליד הכביש, לאחר שחנק אותה (בין אם היתה חיה ובין אם מתה לפני כן), או שזרק את גופתה למזבלה, מוצאים אנו גם אמירות שהוא מכיר את המקום בו היא מצוייה אך מפחד (ת/113, קלטת 1 מ.ט. 20/93 עמ' 4), שיגרום לכל הממשלה לעבוד במזבלה כדי לחפש את הגופה אך היא לא נמצאת שם (עמ' 6), שזרק אותה ואולי קבר אותה וכי "זו הבעייה, הגופה לא ימצאו" (עמ' 9). עוד מסר המערער כי הגופה "לא נמצאה באיזור שאמרתי להם עליו" (קלטת 4 עמ' 8), שהיא אינה מצויה במקום בו מחפשים אותה (ת/114 עמ' 7), "שהיא לא, לא בזבל" (ת/112 קלטת מס' 1 עמ' 11) ו"אילו היתה בזבל היו מוצאים אותה" (שם, בעמ' 12).

אמת נכון הדבר שאין לנו ראייה מדוייקת לגבי מהלכיו המלאים של המערער לאחר ביצוע האונס ולגבי הסיבות שלעניין נמנע המערער במהלך חקירותיו לגלות לחוקריו את מקום המצא הגופה. לענין זה העלה בית המשפט המחוזי השערות שונות שאני מסכים שלא הוכחו (אם גם לא נשללו); אכן כבר נאמר בע"פ 125/50 פ"ד ו' 514, 520 כי:

"נדמה לנו כי פסק הדין מגלה, זעיר פה זעיר שם, נסיון לתרץ ולהסביר לגבי המקרה הנדון, מה שלא דווקא ניתן לתירוץ ולהסברה. במשפט רצח, בו העדים שנוכחו בשעת מעשה, הם לעתים במספר מועט או אינם בנמצא כלל, עלול חומר ההוכחה מטעם הקטיגוריה להכיל, לפעמים חלל ריק ופרשיות סתומות. ברור כי במצב דברים זה אין מתפקידו של בית המשפט למלא את החלל או לפרש את הסתום, ובודאי שחלילה לו לעשות כן בדרך מלאכותית. עליו, על בית המשפט, להביא בחשבון כי בחומר העדות שהציגה הקטיגוריה ישנם דברים אחדים אשר אמנם לא בא עליהם פתרון משביע רצון, ולשקול אם אף על פי כן קיימת הוכחה מספקת המקשרת את הנאשם אל מעשה הרצח בו הואשם. במלים אחרות, תפקידו של בית המשפט הוא לדון בהאשמה, המתבררת לפניו,

על סמך החומר שהוצג במשפט, ולא דווקא לצייר תמונה המגלה את פרטי המקרה בשלמותם".

ואכן שומה גם עלינו כערכאת ערעור להימנע מלנסות לתת הסבר מלא לכל מה שקרה, אלא התפקיד המוטל עלינו הוא לבחון אם על יסוד חומר הראיות שהוגש לפני הערכאה הראשונה, ונמצא מהימן על ידה, הוכח האישום מעבר לכל ספק סביר.

השאלה היא אם כן לא אם הצליחה המדינה למלא בתוכן ראייתי כל אחד ממהלכיו של המערער, אלא אם גם בהעדר נדבך זה או אחר בקורות המעשה די בחומר הראייתי שהובא כדי לסבך את הנאשם בעבירות שבהן הואשם. סבור אני שיש לקרוא את גירסאותיו המפלילות של המערער כחטיבה אחת, ואותו חלק מהודיותיו של המערער שמהן עולה שהגופה לא תימצא והיא אינה מצוייה באתר דודאים, משתלב היטב במסכת הראיות הקושרת אותו לעבירת הרצח. לענין זה אין העובדה שהגופה נמצאה במרחק רב ממקום אירוע האינוס גורעת ממשקל הראיות המפלילות, שכן באו לפני בית המשפט ראיות מהימנות שהיתה למערער הזדמנות להעביר את הגופה למקום אחר הן לפני הופעתו באתר דודאים והן בשלב מאוחר יותר.

65. לדעתי, ועל בסיס ראייתי טהור, אין מנוס אלא להרשיע את המערער במעשה הרצח גם אם מניחים שיש לנתק אותו ממעשה האינוס שהוכח. אלה הן העובדות שהוכחו בענין זה:

א. ביום 10.6.93 בין השעות 20.10 - 22.30 (או בסמוך לכך) ביצע המערער מעשה אינוס במנוחה.

ב. לאחר מעשה האינוס נעלמה המנוחה - ומאז עקבותיה לא נודעו;

ג. ביום 11.6.95 נמצאה גופתה של המנוחה בבור המכוסה במכסה.

ד. לפי הדו"ח הפתולוגי ת/ 10 עמ' 3 נגרם מותה של המנוחה בין שנה לחמש שנים מיום שנמצאה

בבור, אך מותר להניח שגרם המוות הוא סמוך לזמן האינוס.

ה. קיימות ראיות שהמנוחה נרצחה.

ו. מותר להניח שהמנוחה נרצחה זמן קצר לאחר האינוס.

סבור אני שהמירב שאפשר לקבוע לטובת המערער על יסוד ההנחה האמורה הוא שאין באמרותיו או בהודיותיו דבר שיש בו כדי לאשר או לשלול את מעורבותו במעשה הרצח, משל כאילו נמנע המערער שבצע את מעשה האינוס מלעלות על דוכן העדים ולהעלות גירסה. לדעתי, שיש במסכת העובדות האמורה כדי לסבך את המערער במעשה הרצח, באופן ששומה היה עליו לעלות על דוכן העדים ולהזים או לפחות לעורר ספק במידת מעורבותו במעשה: ע"פ 38/49 פ"ד ב' 813; ע"פ 501/81, 610 פ"ד לו(4) 141, 147; ע"פ 261/83, 276 פ"ד לח(1) 570; ע"פ 493/82 פ"ד מ(1) 645, 651; וכשהדבר לא נעשה הופכות הראיות המסבכות לראיות חלוטות. אין כל אחיזה בחומר הראיות לסברה בדבר קיומה של אפשרות כי גורם זר נתקל במנוחה בעודה בחיים במקום השומם בו זרק אותה המערער ממכוניתו והוא (אותו גורם זר) גרם למותה וזרק אותה לבור לאחר שלקח את נעליה וחלק מבגדיה. בנסיבות כאלו "אל לבית המשפט להמציא גרסאות דמיוניות בדבר חפות הנאשם שאין להן אחיזה בחומר הראיות ושהנאשם אף לא העלה, כאשר המסקנה הסבירה יותר היא של אשמה": ע"פ 347/88 פ"ד מז(4) 221-2 651; וכלל זה כוחו יפה גם אם מניחים שהגירסה האמורה עלתה בחומר הראיות אך אין עילה להעדיף אותה על גרסאות אחרות אותן העלה המערער; לדידי האפשרות שבסמיכות הזמנים למעשה האנוס הזדמן למקום גם רוצח שגרם למותה של המנוחה, אפשרות שלא הועלתה על ידי איש, היא אפשרות שאין אנו רשאים להביאה בחשבון והתחשבות בה אינה מתיישבת עם עקרונות יסוד שבדיני הראיות.

לפיכך הייתי דוחה את הערעור.

המשנה לנשיא

אנו מחליטים ברוב דעות, כנגד דעתו החולקת של השופט גולדברג, לדחות את ערעורו של המערער על הרשעתו בעבירת האינוס, וברוב דעות, כנגד דעתו החולקת של המשנה לנשיא, לקבל את ערעורו של המערער על הרשעתו בעבירת הרצח ולבטל את הרשעתו וגזר דינו בעבירה זו.

התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי לגזירת הדין עקב ההרשעה בעבירת האינוס.

ניתן היום, ד' בתמוז תשנ"ז (9.7.97).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיא

העתק מתאים למקור
שמריהו כהן - מזכיר ראשי
D06.96021090